

UNITED NATIONS
United Nations
Interim
Administration
Mission in Kosovo

NATIONS UNIES
Mission
d'Administration
Intérimaire des Nations
Unies au Kosovo

KUVENDI I KOSOVËS СКУПШТИНА КОСОВА
ASSEMBLY OF KOSOVO

BÜLTEN

Temmuz, 2006. Nr. 13

Bana göre bu yeni devirin doğumudur ve son 24 saate Kosovalılarla bulunduğum görüşmeler süresinde, güneşin doğmakta olduğunu sezebildim. Bu, görkemli bir doğuş olacaktır. Çok zor geçen 20 yıldan ve 300'den çok zor yıllardan sonra bu büyük bir olay ve kutlama nedeni olacaktır. Sizin tarihinizde yeni bir sayfa açılacaktır.(Klark)

**MECLİS BAŞKANI BERİSHA,
KOSOVA'DAKİ AGİT ŞEFİ
WNENDT'İ KABUL ETTİ**

Standardların yerine getirilmesi konusunda Meclis çalışmaları olumlu olarak değerlendirildi

Medyalara ait Bağımsız komisyonunun kurulması ile ilgili çalışmalar tamamlanmalı Meclisin, Kosova Obdusmanı'nın seçimi konusunda bir an önce tartışması isteniyor AGİT, Kosova Meclisi'nin, Avrupa ülkeleri ve yöre ülkeleri ile ilerideki işbirliğini desteklemelidir

Kosova'daki AGİT Şefi Verner Wnendt, Meclis Başkanı Berisha ile bulunduğu görüşme süresinde, standardların yerine getirilmesi konusunda Kosova Meclisi çalışmalarının başarılı olarak değerlendirdi ve bugünkü Meclis oturumun da olumlu geçtiğini vurguladı. Bu sıralı görüşme süresinde, gelecekte gerçekleştirilecek olan bazı başlatılmış ve yeni projeler hakkında konuşuldu.

Görüşmede, medyalara ait Bağımsız komisyonun (beşinci üyenin seçilmesi) kurulmasıyla ilgili çalışmaların sona ermesinin ve Kosova Meclisi'nde Kosova Obdusmanı'nın seçilmesi üstüne tartışmaların başlaması gerektiğine işaret edildi.

Meclis Başkanı Berisha, AGİT'in, milletvekillere ve Meclis kadrosuna sunduğu destekten dolayı memnuniyetini belirtti, büyükelçi Wnendt ise AGİT'in, ileride de Kosova Meclisi ile Avrupa ve yöre ülkelerin parlamentoları arasında işbirliğini desteklemeye devam edeceğine dair söz verdi.

İÇERİĞİ:

Şimdiye kadarki etkinlikler yanı sıra Yunanistan, Kosova'daki etkinlikleri hızlandırmaya ilgi göstermekte 6

Yasanın gerçekleştirilmesi doğrultusunda enstitülerin fonksiyonları güçlendirilmektedir 8

Arnavut halkı özgürce devinmekte, iki kardeş olarak Arnavutluk ve Kosova ise Avrupa-Atlantik entegrasyonlarına doğru adım atmaktadır 9

Güvenilir ve kararlı bir siyasetçi olarak ve aynı zamanda da yerinde ve tam zamanında bize iyi insan modelini bırakmıştır 13

Çok kaygı ve istek, ancak az para 19

Redaksiyon:

Sherif Konjufca, Shefqet Rexhepi, Celal Ilyas, Edona Fetahu

İrtibat telefonları:

038 211 186, 038 211 949, 038 211 189, 044 127 921

Tel/fax: **038 211 188**

E- mail:

media@assembly-kosova.org

Web sayfası:

www.assembly-kosova.org

Kosova sizin istediğiniz gibi olacaktır, yani Bağımsız

Bana göre bu yeni devirin doğumudur ve son 24 saate Kosovalılarla bulunduğum görüşmeler süresinde, güneşin doğmakta olduğunu sezebildim. Bu, görkemli bir doğuş olacaktır. Çok zor geçen 20 yıldan ve 300'den çok zor yıllardan sonra bu büyük bir olay ve kutlama nedeni olacaktır. Sizin tarihinizde yeni bir sayfa açılacaktır.

Kosova Meclisi'nin, Başkan Kolë Berisha'nın başkanlığında bugün düzenlediği tören toplantısında, Amerikanın emekli Generali ve Kosova'nın büyük dostu Vesli Klark hitaben konuştu.

Meclis Başkanı Kolë Berisha toplantıyı açarken katılanlara şunları dedi:

*Saygıdeğer Başkan Seydiu,
Birleşmiş Milletler Genel
Sekreteri temsilcisi saygıdeğer
Petersen*

*Saygıdeğer milletvekili
arkadaşlar
Saygıdeğer hükümetin bakanlar
kurulu üyeleri
Bay ve bayanlar*

Kosova Meclis başkanı olarak bugün, yedi yıl önce, Kuzey Atlantik ittifakının en büyük kuvvetinin başında bulunarak, insanlık tarihinde en dehşetli rejimin askeri-polis ve paramiliter mekanizması tarafından Balkanlarda ve Avrupa'da en eski ırka mensup bir halkı uygulanan yok etme, boğma girişimlerinden kurtarmış ve bu halkın evilerine yeniden doğma olayını yansıtan güvenli bir şekilde geri dönmesini sağlayan kişiyi tanıtmak ve bundan sonra söz vermekten onur, memnuniyet ve öncelik duyuyorum.

Başkan Clinton, Madlen Olbrayt ve onlara yardım eden diğerleri ile birlikte, sadece hayati kararların getirilmesinde değil, bu kararların uygulanmasında da

katkısı geçen ve Senior Buş'un söylediği öyle denilen "Tanrı gözdağını" gerçekleştiren kişinin bu Meclis kürsüsüne çağırıyorum.

Sadece adıyla ve kazandığı saygınlığı ile değil, Kosova'nın en yeni tarihine giren bir kişi olarak bir kişiyi tanıtmaya gururunu yaşıyorum. O, büyük kararlar getirmek için ileriye görme, cesaretli ve kararlı bir kişiliğe sahiptir, böylece o tarihimize yarılacak ve gelecek nesiller onu hiçbir zaman unutmayacaktır.

Sayın katılımcılar,

Gete şöyle demişti: Arkadaş, parlak zamanlar geçmiştir ancak, iyi insanlar bunu geriye getirebilirler". Kosova için sunduğu çabalarından dolayı ona bir daha teşekkür ederek, Kosova'ya parlak zamanı-özgürlük ve bağımsızlığı getiren en iyi kişilerden biri olan büyük general Vesli Klark'ı söz almak için çağırıyorum:

Bu, yeni devirin doğuşudur

Samimi karşılama için teşekkür ederek General Vesli Klark, katılımcılara şu sözlerle hitap etti: "Sayın başkan, güzel sözleriniz için teşekkür ederim. Sayın Başkan, Başbakan Çeku, Meclis Milletvekilleri ve arkadaşlar, bugün burada bulunduğum için çok mutluyum. Benim için bu çok büyük bir onurdur ve daha güzel günler için çalışan, savaştan ve umut eden hepimizin adına söylenen bir teşekkür olarak bildiğim bu sözlerinizden dolayı minnetarım. Burada benim yatıklarımın, sadece kendimin yaptığı bir şey olmadığını kabul etmeliyim. Bu Başkan Clinton ve Devlet Sekreteri Merlin Olbrayt, Başbakan Toni Bler, NATO Genel Sekreteri Haviyer Solana ve NATO'nun bütün üye ülkeleri, silahlı güçlerin subay arkadaşlarımın,

Kurultay arkadaşlarım ve burada yapılan haksızlığı fark eden ve doğruluğu geri çevirmek isteyen, Kosova halkına ve Avrupa'ya doğru yolda yardım etmek isteyenlerin katkısı sayesinde gerçekleşen bir şeydi. Bugün size, Birleşik Amerika Devletleri'ndeki sizin arkadaşlarımızın ve Amerika gezilerim süresinde karşılaştığım Arnavutluk ve Kosovalı çok sayıda göçmenlerin selamlarını ve tebriklerini size iletmek isterim. Özellikle, arkadaşım Çeku'dan aldığım çağrısına teşekkür etmek isterim. Üniformamı soyduğum günden sonra ve Kosova'da son defa bulunduğum altı yıldan beri Kosova'ya bu ilk gelişimdir. Hepinizi, özellikle siz başbakanı bir daha gördüğüm için çok memnunum. Kosova Savunum Kolordusu'nu tasarladığımız zamanlarda KKO'nu yöneten başbakanınızı tanımış ve özel biri olduğunu anlamıştım. Doğallığıyla o, burada büyüyen ve Yugoslavya ordusunda hizmet eden bir askerdi. Daha geçlerde, Hırvatistan Ordusu'nda hizmet etmiş ve 1995 yılında Hırvatistan operasyonlarına da katılmıştır. O, bir askerden daha geniş bilgi yelpazesine sahip birisidir. O, sorunları çözen bir kişidir, sorunları rahat ve bilinçli olarak ele alır. Bazılarının düşüncesine göre Kosova Kurtuluş Ordusu'nun en önemli sorun olarak bildikleri bazı zorlukları aşmamıza yardım eden kilitsel biriydi. Çok ürün verici ve yararlı bir örgütlemeyi düzenlememize yardımcı oldu. Bulduğunuz görev için sizi kutluyorum Agim arkadaş, çünkü senin becerilerinin, Hükümet ve gelecek çalışmalar için de kullanılabileceğini düşünüyorum. Bana göre bu yeni devirin doğumudur ve son 24

saate Kosovalılarla bulunduğum görüşmeler süresinde, güneşin doğmakta olduğunu sezebildim. Bu, görkemli bir doğuş olacaktır. Çok zor geçen 20 yıldan ve 300'den çok zor yıllardan sonra bu büyük bir olay ve kutlama nedeni olacaktır. Sizin tarihinizde yeni bir sayfa açılacaktır. Çok çalışarak ve kurban olarak geleceğiniz sizin elinizde olacaktır. Siz fikir üretecek, güven sağlayacak ve Kosova'nın gelişmesi için esası oluşturacak enstitüleri kuracaksınız. Amaç bildiğiniz şey, her topluluğa mensup her bireyine, rahat ve gurula yaşaması ve Evro-Atlantik topluluğunun üyesi olmasını sağlayacak demokratik, stabil ve zengin devletin kurulmasıdır. Sizin gayenize tam destek sunmak istiyorum ve bunu elde edeceğinize inanmaktayım. Bulduğunuz sürecin, şimdi nihai statünün sonuçlanacağına ve bu sürecin sonunda, Kosova'nın bağımsız olacağına inanmaktayım.

Standardlar Kosova'yı stabil, güvenli, demokratik ve zengin kılacaktır

Uluslararası topluluk tarafından, Kosova'nın nihai statüsünün sonuçlanmasından önce standardların yerine getirilmesi gerektiğini birkaç kere tekrarladığını biliyorsunuz, ancak ben, standardların Kosova'yı stabil, güvenli, demokratik ve zengin kılacağını söylemek isterim. Bu standardların yerine getirilmesiyle Kosova, ?brahim Rugova, Adem Jashari ve daha çok kişilerin savaştığı ve hayatlarını verdikleri çağdaş bir devlet olacaktır. Öyleki bu toplumun kurulması ve standardların yerine getirilmesi, dışardan gelen baskılarla ya da birinin isteğini

yerine getirmek için gerçekleştirilmemelidir. Bunun aksine olmalıdır. Bu sizin için, sizin çocuklarınız için ve gelecek nesiller için iyi bir şeydir. Bundan dolayı siz, geleceğinizin sizin elinizde olduğunu ve bunu sizin gerçekleştirmeniz gerektiğini bilmelisiniz.

Siz de acıları atlatacaksınız

Benim ülkem bağımsızlığı için İngiltere ile savaştığı zaman, bizim önümüzde iki olanak vardı: İngiltere monarşisine karşı kin ve öc almak hissi ya da belirli dönemde anaşalmadığımız kişilerle çalışmak. O zamanlarda ikinci varyantı seçmiştik. Kolay değildi, Amerika devrimi süresince kovulan ve kötüye kullanılanlar olmuştu. Ancak ulus olarak Amerika, bunu aştı ve siz de acınızı aşarak daha parlak bir geleceğe doğru yol bulacağınıza inanıyorum. Bu zor kararların alınmasını, bütün toplumsal seviyelerde büyük değişimleri gerektirmektedir, çünkü çoğunluktan azınlıkların haklarının sağlanamaması, yasanın hüküm sürmesi ve hükümetin, bütün vatandaşlarının çıkarı için çalışması istenmektedir.

Bugün sabah birlik ekibi ile görüştim ve bu amaçları pratikte uygulamak için yöneticilerinizin hazır olduklarına inanmaktayım. Ancak Kosova'daki çoğunluğun bu amacını, Kosova'daki azınlıklar da kabul etmelidirler. Bana göre, yöredeki ülkelere bakarsanız, sınırdışı ülkeler ile bağların ne şekilde kurulabileceğini gösteren örnekleri göreceksiniz. Eni sonunda, Kosova'da Sırplar için geçerli olan haklar, Sırbistan'daki Arnavutlar için de geçerli olmalıdır. Hükümetin

halka daha da yakınlaşması yönündeki Ademî Merkezçilik hakkında düşünceler, bana göre, sağlam bir yaklaşım ve ülkenizi daha güçlü ve zengin kılacak bir şeyi kurabileceğiniz bir adım olarak görülüyor. Siz, yöredeki ülkeler ile ilişkileri kurarken çeşitli tahriklerle karşılaşacaksınız, çünkü yörenin istikrarlı ve fakir olması durumunda, Kosova'nın güvenli ve ilerici geleceği olamaz. Gerçekçi olalım, Sırbistanla gelecekteki ilişkiler zorlayıcı olacaktır. Korku, güvensizlik ve geçmişin kaldırılması için çok sabır ve disiplinin olması gerektir. Sırbistan vatandaşları ve yöneticileri, durumla karşılaşmak ve yıkıcı geçmiş arkadada bırak konusunda büyük sorumluluğu vardır, ancak onların da sizin işbirliğinize ve anlayışınıza ihtiyacı var. AB ve NATO, yörede tarihi dağılımların ortadan kaldırılması konusunda Blakan devletlere yardım etmeye çalışıyorlari ancak biz, geçmişten vaz geçmeden geleceğe doğru gidemeyiz. Biz ve ABD, her zaman Amerikalıların kendi tarihini hatırlamadıklarını şaka olarak söyleriz, ancak Avrupaya geldikleri zaman, tarihi geçmişlerini ne şekilde hatırladıkları görülür. Bu iki dünya arasında ortayı bulmak gerekir, çünkü bu, Kosova'nın kendi geleceği konusunda düşünmesi gereken zamandır. Siz, yeni geleceğe doğru yola başladınız, bunu ise sisizn iktisadiniz belirleyecektir, ki böylece bağımsız bir ülkede insanlar, yabancı yatırımları celbederek, gençleri eğitim görmeleri gerektiğini inandıran ve daha başarılı olması ve ilerlemek konusunda amaçları gerçekleştirmesi gerektiğine inandırarak başarılı bir şekilde çalışacaktır. Ben, sizin çoğunuz kadar dünyayı gezdim, çalışarak

ve eğitim görerek bu hayallaeri gerçekleştirebilen toplumlari ve gençleri gördüm. Yüzlerce milyon dolarlık yatırımlari celbedebilen ve doğal zenginlikleri ve doğal yetenekleri ihrac eden toplumlari gördüm.

Yöneticiler sorumludur, ancak vatandaşların da sorumlulukları vardır

Kosova'daki BMÖ ile çalışmalarınızı sürdürceğiniz ve daha elverişli bir ekonomi politika çerçevesini kuracağınıza inanıyorum. Ancak, en kısa bir zamanda, artık üniform giymediğim için aralarında benim de bulunduğum özel yatırımcılarla çalışmak konusunda daha çok düşünmeli ve çalışmalısınız. Daha elverişli iş ortamını yaratmak, yabancı yatırımların celbetmek, Avrupanın en güzel bölümünde yaşayan bir halk olarak yetenek ve enerjinizi tasdiklamak konusunda daha çok çalışmanızı öneriyorum.

Özellikle uzak ülkelerden gelecek insanların kendilerini güvenli hissedecekleri ve paralarını yatırmakla kazançlı çıkacakları gerçekçi entegrasyon ve yönetim havasını sağlamalısınız. Bu, ekonomik kalkınmanın ve daha parlak geleceğin anahtarıdır.

Sonunda, yurttaşların sorumlulukları konusunda birkaç söz söylememe müsaade ediniz. Yöneticilerin ve aynı zamanda yurttaşlarının da sorumlulukları vardır elbetteki. Geçmişte Belgrad rejimi altında, idare enstitüleri ve yasalar, represyon aracıydı ve onlar ortadan kaldırılmalıydı. Bunu bütün Balkanlar yöresinde farketmiştim.

Miloşević rejiminin en kötü kararlarından biri kaçakçılık, vergilerin ve kamu hizmetlerin ödenmemesiydi. Bu bütün yörede var olan bir belirtiydi. Bazı kişiler bunu, vatandaşların yasal inançsızlık ve dışardan dominyasyona direniş üstündeki bir direnç olarak görüyordu. Bu şimdi artık bir geçmiştir ve şimdi ise Kosova Hükümeti-Kosova halkı ve her yurttaş, Hükümete destek olarak kendine düşen sorumluluğun bir parçası, vergi ödemek ve bir gelişmiş toplumun özelliklerinden olan adalet güçleri ile işbirliğinde bulunmakla görevlidir. Bu işbirliğin güçlenmesiyle Kosova, ekonomik kalkınma, gelişme ve işyerleri için daha çok olanak bulacaktır. Sonunda çağrınız için teşekkür etmeme izin veriniz, teşekkür ederim Agim. Altı yıldan sonra buraya yeniden gelmek ve bu ülkeyi, kendi halkı için büyük olanaklarla muhteşem doğuşun eşliğinde tam ielerleme ve umut içinde görmemin benim için ne kadar önemli olduğunu anlattım. Geleceğe iyimserlikle bakmanız gerektiğini, umut ve vizyon sahibi olmanız gerektiğini söyleyerek sizi cesaretlendirmeme izin veriniz, çünkü Kosovanın geleceği size bağlıdır. Bu ülkenin insanlarında gördüğüme göre, beraber çalıştığınız takdirde büyük başarıları elde edeceğinize inanıyorum.

BU büyük şereften dolayı size teşekkür ederim ve hepinize mutluluklar dilerim.

Bu tören oturumundan sonra Başkan Berisha General Klark'a şu sözlerle teşekkür etti: "Kosova için ve Kosova'da siz her zaman büyük bir general olarak kalacaksınız".

Rusya Parlamentocuları, Sırp milletvekillerinin Kosova Meclisi toplantılarına katılmayışını büyük hata olarak değerlendirmekte

*Arnavutlar ile Sırp, Kosova'daki ortak yaşam koşullarını sağlamalı
İleride Kosova, barış ile istikrarlık unsuru olmalı*

Kosova Meclisi Başkanı Berisha, bağımsız Kosova'da tüm topluluklara yurttaşlık haklarının garanti edilmiş olacağını belirtti

Kosova Meclisi Başkanı Kolë Berisha bugün, Rusya Parlamentosu Başkan vekili Sergej Bahuri'nin yönetmenliğinde Rusya Duması Heyetini kabul etti. Kabul sırasında Başkan Berisha, Meclis çalışmaları ile gelecekteki Kosova'da tüm toplulukların gelişme siyasetleri hakkında

konuştu.

Konuşmasının başında Meclis Başkanı Berisha, Rusya konuklarına, Kosova Meclisi'nin strüktürü ile örgütlenme şeklini takdim ettikten sonra, Parlamentodaki reformlar ve Yasaların getirilmesi yönündeki etkinlikler hakkında bilgi verdi. Yanı

sıra Başkan Berisha, Sırp milletvekillerinin Kosova Meclisi'nin doruk toplantılarına katılmaları doğrultusunda çaba sarfettiklerini de dile getirdi.

Kosova geleceğinin vizyonundan bahsederken Başkan Berisha, ülkenin bağımsızlığı doğrultusunda Kosova enstitüleri ile yurttaşlarının kararlı olduklarını ortaya attı. Aynı zamanda, bağımsız Kosova'da tüm topluluklara yurttaşlık haklarının garanti edilmiş olacağını da belirtti. Konuşmasının devamında Başkan Berisha, Kosova'daki çocukların geleceği yüzünden kötü tarihin göz ardı edileceğini vurguladı.

Rusya Duması Asbaşkanı Sergej Bahurin, Sırp milletvekillerinin Kosova Meclisi toplantılarına katılmayışının, Rusya Parlamentocuları tarafından büyük hata olarak değerlendirildiğini dile getirdi. Diğerleri arasında Asbaşkan Bahurin, ileride Kosova'nın barış ile istikrarlık unsuru olmasının ve aynı zamanda Arnavut ile Sırp'ın, Kosova'da ortak yaşam koşullarını sağlamalarının gerekli olduğu tutumunu ortaya attı.

Şimdiye kadarki etkinlikler yanı sıra Yunanistan, Kosova'daki etkinlikleri hızlandırmaya ilgi göstermekte

Selanik Konferansı, takdim edilen standartlar esasınca Kosova'nın, azınlıklar sorunlarının çözümlenmesine yönelik olduğunu doğrulamaktadır

Yunanistan-Selanik ziyaretinde bulunan Kosova Meclisi Başkanı Berisha, Yunanistan Hükümeti Kabinesi'nin üyesi, Bakan Yorgos Kalanhis ile görüşmede bulundu. Bakan Kalanhis, merkezi Selanikte olan Makedonya ve Trakyaya ait Hükümet Kabinesi'nde görevlidir. Bu ziyaret sırasında Meclis Başkanı Berisha, Yunanistan Hükümeti'nin girişimi üzere düzenlenen Kosova'daki azınlıkların sorunlarına ait Konferansta ön açıklamayı yaptı. Kosova Meclisi Başkanı Berisha'nın

işbirlikçileri yanı sıra bu Konferansa, Priştine'deki Yunanistan Bürosu Şefi Nikolas Kanelos de katıldı.

Bu toplantıya katılanlar, Selanikte düzenlenen sözkonusu Konferansın ana konusunun oldukça önemli olduğunu ortaya atarak, bu konferansın, takdim edilen standartlar esasınca Kosova'nın, azınlıklar sorunlarının çözümlenmesine yönelik olduğunu doğruladığını vurguladılar.

Konuşmasının devamında Kosova Meclisi Başkanı Berisha, Kosova'daki

diğer güncel etkinlikleri takdim edip, azınlıkların durumuyla ilgili daha büyük garantileri sağlayacak ve yörede heryanlı işbirliği ile istikrarlığın sağlanmasına katkıda bulunacak Kosova bağımsızlığının tanınması öneminden bahsetti. Bu toplantıda ayrıca, yöresel Meclislerarası işbirliği şekilleri hakkında da konuşuldu.

Bakan Kalanhis, şimdiye kadarki etkinlikler yanı sıra Yunanistanın, Kosova'daki etkinlikleri hızlandırmaya ilgi gösterdiğini vurguladı.

Kosova'nın geleceği, Kosovalıların elindedir

ABD ziyareti süresince Kosova Meclisi Başkanı Kolë Berisha Washington'da çok sayıda resmi görüşmelerde bulundu. Kosova Meclisi Başkanı Kolë Berisha'nın ABD'ye yapmış olduğu ziyareti sırasında Amerika'nın Devlet Departmanı'nda Avrupa ile Avrupa-Asya konularına ait Devlet Departmanı Sekreterinin Asistan yardımcısı Rozmari Di Karlo kabul etti. Bundan sonra Başkan Berisha, Ulusal Güvenliğe ait Yüksek Konseydeki Güneydoğu Avrupa Müdürü Betram Braun, Medlin Olbrayt Bürosu Şefi Laurie Dundon ve Ceyms O Brayen ile görüştü. Öğlen sularında ise Devlet departmanı tarafından örgütlenen yuvarlak masa toplantısına katıldı. Bu toplantının moderatörü, Kosova heyetine de katılan Doğu ile Merkezi Avrupa Konuları Bürosu Şefi Çarls Englişti. Sözkonusu yuvarlak masa toplantısında, Devlet departmanının değişik kesimlerinden 10 kadar temsilci sorular yöneltti.

Statünün çözümlenmesinden sonra da uluslararası etmen mevcut olmalıdır

Sayın Di Karlo ile görüştüğünde, Meclis Başkanı Berisha, Kosova'daki güncel durum, Viyana'daki müzakere süreci, Kosova enstitülerinde yapılan değişimler ve Kosova Meclisi'ndeki demokrasi hava hakkında konuştu. Fakat, bu görüşme sırasında özel ilgi, statüsün saptanmasından sonra Kosova'ya adanmış oldu. Bu münasebetle Kosova Meclisi Başkanı Berisha, Kosova'nın nihayi statüsünün çözümlenmesinden sonra da, Kosova'da uluslararası askeri ile sivil katılımının, özellikle Amerika katılımının mevcut olması istemini ortaya attı. Konuşmasının devamında Başkan Berisha, Amerika Hükümetinin

Kosova'ya sunmuş olduğu katkılarından dolayı Di Karloya teşekkürlerini sunarak, bağımsız Kosova'nın yörede ve daha geniş istikrarlık faktörü olacağını vurguladı.

Kosova'daki durumla gerektiğince haberdar edildiğini belirten Di Karlo, Kosova'nın geleceğinin Kosovalıların elinde olduğunu belirtti. Kosova müzakere ekibinin çalışmalarından memnunuz ve sizler şimdiye kadar olduğu gibi aynı ciddiyetle bu çalışmalarını sürdürmelisiniz. Sırpların

enstitülere geri dönmesi yönünde çaba sarfetmelisiniz. Kosovalılar için, Yasaların yönetilmesi ile Kosovadan göç edenlere zaptedilen mülklerin geri verilmesi önemli olguyu teşkil etmektedir ve burada Kosova Meclisi önemli rolü oynayabilir.

Kosova'nın nihayi statüsünün saptanmasından sonra da Amerika, Kosova ile yörede mevcut olacaktır. Yanı sıra Kosova'da, uluslararası askeri ile sivil katılım olacaktır, dedi konuşmasının devamında Di Karlo. Bu görüşmenin sonunda Di Karlo, ilerideki dönem içerisinde Kosova Meclisi tarafından getirilecek olan Yasalar hakkında da ilgilendi.

Kurultay üyesi Eliot Engel ile bulunduğu görüşme süresinde Başkan Berisha, Kosova'nın nihayi ststüsü hakkındaki müzakereler ruhunda Kosova'daki en yeni gelişmeler ve son iki ay içinde Kosova Meclisi'nin çalışmaları konusunda bilgi verdi. Başkan Kolë Berisha Engel'den, Kosova statüsünün tanımlanması ile ilgili gelişmeler konusundaki son çalışmalarından söz etti.

Demokrasi ve özgürlüğünün tazelenmesi atmosferi yaratılmalıdır

Kosova Meclisi Başkanı Kolë

Berisha'nın işarkadaşları ile birlikte Amerika Birleşik Devletlerine yaptığı ziyareti süresinde, Kosova'ya ait müzekere sürecinde Amerika'nın özel elçisi olan Amerika Büyükelçisi Fren Uizner ile Nevyork'ta görüştü.

Dolayısıyla düzenlenen iş yemeği süresinde, iki saat boyunca Kosova Meclisi Başkanı, Büyükelçi Uizner'e, Viyana'da şimdiye kadar ki yapıcı etkinlikler ve bu müzakereler süresinde Kosova tarafının katkısı, Marti Ahtisari'nin arabuluculuğu ile müzakerelerin ilerideki çalışmaları hakkında bilgi verdi. Kosova meclis Başkanı Kolë Berisha, müzakerelerin sonsuz süremeyeceğini ve BMÖ Güvenlilik Konseyi'nin, bir an önce, Kosova bağımsızlığının tanınmasına ilişkin Rezolüsyon ile, Sayın Ahtisari ekibinin ve Kosova delegasyonunun önemli çalışmalarını tamamlaması gerektiğini vurguladı. Bu süreçte Kolë Berisha, Amerika devletinin rolünün en önemli olduğunu ve bu açıdan Kosova'nın, Amerika Hükümeti'nden ileride de tam destek beklediğini ileri sürdü.

Kosova'nın yönetici strüktürleri, yani başkan, başbakan ve bakanlar, bütün topluluklar arasında ortak yaşamın canlandırılmasına elin uzandığını tasdiklayan ilerideki adımları atmalıdırlar. İleirde de Sırpların devinim özgürlüğü desteklenmelidir. Bu konuda esas noktayı, yeni atmosferin, dünyaya yansıtılması gereken yeni izlenim, demokrasi ve azınlıkların özgürlüğünün tazelenmesi atmosferinin yaratılmasıdır. Üçüncü boyut ise, standardların yerine getirilmesi konusundaki çalışmalarımızın devam etmesidir.

Kosova Meclisi Başkanı Kolë Berisha, Washington ve Detroidteki Arnavut topluluğunu da ziyaret etti.

Yasanın gerçekleştirilmesi doğrultusunda enstitülerin fonksiyonları güçlendirilmektedir

Kosova Meclisi'nde, başta Doris Pack olmak üzere Avrupa Parlamentosu Heyeti ve başta Kosova Meclisi Başkanı Kolë Berisha olmak üzere Kosova Meclisi Heyeti'nin 4. /gayriformal/ Parlamentolararası görüşmesi düzenlendi. Kosova Meclisi Heyeti'ne, Kosova Meclisi Başkanlık Kurulu üyeleri ve Meclis guruplarından Entegrasyona ait Meclis gurubu, SLKM ve 6+ Meclis gurubu katılmış oldu.

Bu görüşmenin ana konularını, Kosova'daki politik durum, Kosova statüsünün saptanmasıyla ilgili sürdürülen müzakereler, ademi merkezîyetçilik, uluslararası topluluğun katılımı, standartların yerine getirilmesinde sağlanan ilerleme, azınlıkların durumu, geçici özyönetim enstitülerinin çalışması ve Kosova'daki ekonomi durum oluşturmaktaydı

21 Haziran 2006 tarihinde düzenlenen Avrupa Parlamentosu ile Kosova Meclisi Heyetlerinin 4. /gayriformal/ Parlamentolararası toplantısının sonunda Kosova Meclisi Başkanı Kolë Berisha ile Avrupa Parlamentosu Heyeti Başkanı Doris Pack şu ortaklaşa Bildiriyi sundular:

"Kosova'nın gelecek statüsü konusunda müzakerelerin yürütüldüğü hassas bir dönemde düzenlenmekte olan dördüncü karşılaşmanın sonuçları ile memnunuz. Gelecek yıllarda sıralı parlamentolararası ilişkilerin devam etmesi ve yoğunlaşması gerektiğine inanmaktayız. İlk sırada Avrupa Parlamentosu ve Kosova Meclisi arasında olmak üzere yoğun parlamentolararası işbirliğinin özel önem taşıdığını vurguluyoruz.

Biz, merhum Başkan Rugova'nın ölümünden sonra gösterdiğiniz olgunluğunuzu değerli buluyoruz ve standartların uygulanması konusunda ritmin yoğunlaştırılması gereğini vurgularken hassas güvenlik durumu konusunda kaygımızı belirtmek istiyoruz.

Kosova'nın geçici enstitüleri, Kosova'nın nihai statüsünden sonra kendi kendine bakabilmek ve Avrupa entegrasyonunu sağlayacak duruma gelmesini temin eden

demokratik ve multi-etnik toplum için standartların uygulanması ve politik sorumluluğun daha üst düzeye çıkarılması yönünde kararlı adımlar atmalıdırlar.

Kosova'daki tüm topluluk haklarına saygının gösterilmesi, karşılıklı güvenin geri çevrilmesi, tavizi olmayan önceliktir. Sağlam geri dönüş olayları, yerel idarenin reformu, tüm topluluklara, ilk sırada azınlıklara esas hizmetlerin sağlanması; bundan başka, Kosova Sırp'larının ve diğer azınlıkların geçici enstitülere ve aleni idareye katılımına etkin partisipasyonunun garanti edilmesi gerekir. Bu reformların amacı, her çeşit paralel strüktürün, gereksiz olması ve var olanların dağılmasıdır.

Biz Kosova Hükümeti'ni ve tüm geçici enstitüleri, yasanın hüküm sürmesinin işlevliliği için kendi etkililiğini artırmaları için çağrıda bulunuyoruz. Avrupa Birliği, özellikle polis misyonu ve adalet

alanındaki etkinlikler sayesinde, belirli görev itibarıyla ve katılımıyla, bu sektörde daha büyük rol alması gerekir.

Kosovalılar, kendi iktisadilerini, sosyal ve yaşam çevresi konularını kendi ellerine almaları konusunda acil davranmalıdırlar. Kosova'nın ekonomik kalkınması, yatırımlar ve işbulma, uzun vadeli bir istikrarı sağlamalıdır.

Biz, nihai statü konusunda müzakerelere süreci döneminde altı görüşme raundunu takip ettik ve kültür ve dini miras konuları ile ilgili son olumlu gelişmeleri takip ediyoruz; Ademi Merkezîyetçiliğin en zor alanlarında yapıcı gelecekteki gelişmeleri takip ediyoruz. Bunlar, her iki tarafın gerçekçi tutumlara sahip olması durumunda gerçekleşebilecektir.

Statü konusunda müzakerenin devamının olumlu akışı taraftarıyız ve bu müzakerelerin, Kosova'nın Avrupa entegrasyonu, Batı Balkan'ın diğer ülkeleri için geçerli olan gelecekteki ruhunda son bulacağını ümit ediyoruz.

Avrupa Parlamentosu, Hükümet denetiminin önemli adımı olarak standartların uygulanmasına devam etmesi konusunda Kosova Meclisi yüreklendirmektedir.

Arnavut halkı özgürce devinmekte, iki kardeş olarak Arnavutluk ve Kosova ise Avrupa-Atlantik entegrasyonlarına doğru adım atmaktadır

Kosova bağımsızlığı, sadece Kosova için değil, yöredeki diğer ülkelerde barış ve istikrarlığı garanti eden tek çözüm yoludur. Şimdi yakınlaşma, yöresel entegrasyon, güvenilir ile iyi komşu ilişkiler ve bu yörenin ülkeleri arasındaki tüm engellerin ortadan kaldırılması zamanıdır

Arnavutluk Başbakanı Sali Berisha'nın Kosova ziyaretinde bulunması dolayısıyla, Kosova Meclisi Başkanı Kolë Berisha'nın başkanlığında Kosova Meclisi bugün törenli toplantı düzenledi. Bu münasebetle, Kosova Başkanı Fatmir Sejdiu, Kosova Başbakanı Agim Çeku ve milletvekilleri önünde Arnavutluk Başbakanı Sali Berisha konuşmada bulundu.

Bu törenli toplantının daha başında, Meclis Başkanı Kolë Berisha, Arnavutluk Başbakanı Sali Berisha'yı selamladıktan sonra, konuşmasına şu şekilde devam etti:

Şu anda Kosova'yı sayısız devlet adamları ve dünya sahnesinin ünlü kişileri ziyaret etmektedir. Onlardan bazıları bu Meclisin milletvekilleri önünde de konuşmada bulunmuştur. Benzeri olaya bu gün de tanık oldunuz.

Kendi adıma ve Kosova Meclisi adına bu gün aramızda bulunan Arnavutluk Başbakanı Sayın Sali Berisha'yı hoşgeldiniz sözleriyle selamlamak istiyorum.

Sayın Arnavutluk Başbakanı Sali Berisha, Kosova'ya hoşgeldiniz! Kosova Meclisi milletvekilleriyle düzenlenen törenli toplantıya hoşgeldiniz!

Sayın Başbakan, değerli milletvekilleri,

Bu gibi anların önemi dışında, kendi özel sembolü de vardır. Bu ana kadar oldukça uzun bir zamanın geçmesi gerekiyordu.

Arnavutluk Başbakanı ilk olarak törenli bir konuşmayla Kosova Meclisi milletvekillerine seslenmektedir.

Doğrusunu isterseniz , bu ziyaretinizi

daha önceden de beklemiştik, ama kısmet değilmiş. Kısmet bu güneymiş. İşte, bu ziyaret bu gün gerçekleşmekte. Sembol dışında, kendisinde mesafelerin kısaltılmasının delilini içeren bu an için kendimizi son derece mutlu hissetmekteyiz.

Birkaç yıl önce, Priştine ve Tiran birbirinden oldukça uzaktı, coğrafya bakımından yakın olmasına rağmen, hemen hemen ulaşılmaz ya da giderilmezdi. Kosova sınırında bulunan Başbakan Berisha'nın doğum yeri Tropoya bile uzaktı.

O zamanlar durum böyleydi, çünkü bizim yöremiz, Balkanlar, sadece dışlanma ideolojilerini, engelleri, sınırları, nefreti ve aralarındaki korkuyu tanırdı. Şansına bu gün durum böyle değil. O geçmiş zamandı. Tekrarlanmamasına duacıyız! Şimdi bambaşka bir zamanda bulunmaktayız.

Bu gün Priştine ve Tiran birbirine çok yakındır. İleride daha da yakınlaşacağız. Hepimiz bunun böyle olmasını istiyoruz. Çünkü, şimdi yakınlaşma, yöresel entegrasyon, güvenilir ile iyi komşu ilişkiler ve bu yörenin ülkeleri arasındaki tüm engellerin ortadan kaldırılması zamanıdır.

Sayın Sali Berisha'yı hepiniz, daha doğrusu hepimiz tanıdığımız için, kendisinin kişiliği hakkında özel bir tanıtmanın yapılmasının gereksiz

olduğu düşüncesindeyim. Elbette ki kendisinin iyi bir kişiliğe sahip olduğu görüşündeyiz.

Ama, kendisini kürsüye davet etmeden önce, Miloşeviç'in rejimi döneminde yaşamış olduğumuz oldukça ağır günlerimizde, Kosova'ya sunmuş olduğu heryanlı desteği nedeniyle, sonsuz teşekkürlerimizi sunma fırsatında olduğumuzdan dolayı kendimizi son derece mutlu hissettiğimizi belirtmek istiyorum.

Aynı zamanda fırsattan yararlanarak, 90'lı yılları başında Arnavutluk'ta totalitarizmin yıkıldığı ve demokrasinin doğduğu günlerde sunmuş olduğu üstün katkılarından dolayı teşekkürlerimizi sunmak istiyoruz.

Özellikle, Arnavutluk ile Avrupa Birliği arasında istikrarlığın birleşmesi Anlaşmasının imzalanmasıyla ilgili biraz önce almış olduğumuz haber için kendisini kutlamak istiyoruz. Bu haber, hem Kosova, hem de bütün Batılı Balkanlar için sevindirici haber olsa gerek.

Bu gibi üstün katkılarımızdan dolayı sizi kutlayarak, Sayın Başbakan Berisha, sizi Kosova Meclisi kürsüsüne davet ediyorum. Kürsü sizin efendim!

Kosova Meclisi milletvekillerine bundan sonra Arnavutluk Cumhuriyeti Başbakanı prof. Dr. Sali Berisha, Arnavutluk hükümeti ve

yurttaşları adına hitaben konuşması süresinde, Kosova yurttaşlarının hak ettikleri amaç ve ülkülerinin gerçekleşmesi yönündeki çabaları konusunda ileriye doğru adım atmaları amacıyla, içtenlikle selamlarını, en derin takdirlerini, tam ve heryönlü desteklerini kapsayan bir selamlamada bulundu.

Konuşmasının devamında başbakan şunları vurguladı: "Ben Kosova'ya, Kosova'nın kurtuluşunun yedinci yıldönümünden sadece üç gün önce ve Arnavutluğun, Avrupa Birliği ile İstikrarlık-Asosyasyon Anlaşmasını imzalamasından sadece üç gün sonra geldim. Böylece, geçişli dönemi ardında bırakarak, Avrupa halkları ve ülkelerinden oluşan ailede birleşmesi yolunu geri dönmeyen bir şekilde güçlendirmektedir. Arnavut milleti, geleceğe doğru serbest ve özgürce yürümektedir. Kosova ve Arnavutluk, iki sevgili kardeş gibi Avrupa Birliği ve NATO'ya doğru, hak ettikleri geleceğe doğru yürümektedirler.

12 Haziran 1999 yılı, sadece Kosova için değil, Balkanlar ve Avrupa, NATO ve üye ülkeleri için de büyük özgürlük tarihi olaydır. Bu yıldönümde, Kosova yurttaşlarının özgürlük rüyasını, benim büyük rüyamı gerçeğe dönüştürenleri takdir etmem gerekir. Tanrı onları, onların vatanlarını ve milletini kutsasın.

Avrupa Kosova'sını beraberce inşa edelim

Ben burada sizin önünüzde Kosova yurttaşlarının insanı aşan dayanıklılığı, özgürlük için yüce kurbanlığı, gurur, namus, milli ve Avrupa benlikleri önünde eğilmem gerekir. Ayrıca ben, siz sevgili Kosova milletvekilleri, birkaç yıl içinde Meclisi, özgürlük değerlerinin kullanılması ve korunması, yasaların, normların, demokrasinin inşa edilmesine yardım eden akidlerin hazırlanması ve kabul edilmesi, Avrupa Kosovası'nın hukuk devleti, etnik mensubiyete bakılmadan yasa önünde hakeşitli Kosova yurttaşları, Avrupa-Atlantik entegrasyon sahasına doğru güvenli bir şekilde adımlarını atan bir Kosova'yı

yarattığımız için size hayranlığımı belirmem gerekir.

Kosova'da bulunduğum zaman içinde, ülkenin en üst düzeydeki kişileri, genel administör, başkan, başbakan, Meclis Başkanlık kurulu başkanı ile görüştüm ve ileride ülkenin en önemli politik yöneticileri, azınlık toplulukların yöneticileri ile de görüşeceğim. Dolayısıyla, bu görüşmelerin ortak mesajının, ulusal, ısk veya dini farklılıklar yapılmadan, Avrupa Kosova'sının inşa edilmesi yönünde beraber çalışmamız gerektiğine ait olduğunu ileri sürmek istiyorum.

Bu ziyaret süresinde ve Kosova'daki devinimlerin devamlı takip edilmesi ile Kosova'da, iç istikrarın ve barışın korunması, multietnik bir toplum ve ülke için saptanan standartların gerçekleşmesi, politik yetenek ve saydamlığı ile karşı karşıya gelme, sözleşmelerin yüksek uygarlık ve profesyonel süreçlerinde büyük ve hissedilir ilerlemenin elde edildiğini memnuniyetle söyleyebilirim. Bu tür umut verici başarılar, sizin isteğiniz, özgür bir toplumda ve ülkede bireylerin ve azınlıkların hak ve özgürlüklerine saygınlığı garanti eden batılı değerlere dayanan, demokratik, kapsamlı, işlevsel enstitülerin kurulması yönündeki sizin ayan ortak politik isteğiniz sonucudur. Yapılan bu çeşit zengin çalışmalar, uluslararası faktörün, UNMİK'in, özellikle KFOR'Un yardımı olmadan bu kadar ilerlemiş olamazdı.

Bütün dünyadan gelen bu erkek ve kadınlar, son yıllarda buraya ülkelerinin en iyi görgülerini, onların bu görgülerini sizinle beraber burada uyguladılar, Kosova'yı yeniden kalkındırdılar, demokratik enstitüleri ve hukuk devletini kurdular, sivil toplumu kurdular, Kosova yöresinde düzen, barış, istikrarlığı garanti ettiler ve bununla bütün yörede ün kazandılar. Bundan dolayı, sadece siz değil hepimiz minettar olmalıyız. Bugün, Kosova için tarihi bir anı önündeyiz, ki bu dönemde uluslararası statü süreci nihai noktaya doğru gidiyor. Ben, Kosova'da karşılaştığım yüksek kişilerin, statüye

doğru politik sürecinin iyi yolda olduğu ve Kosova geleceğinin, Avrupa topluluğuna ve NATO'ya entegre olmuş bağımsız, egemen ve demokratik bir ülke olması gerektiğine dair düşünceleriyle oydaşım.

Arnavutluk, statünün çözümlenmesi ile ilgili esas ilkeleri desteklemektedir

Arnavutluk, Kosova konusunun çözümlenmesinde önemli, etkin ve yapıcı etmendi ve böyle de kalacak. Arnavutluğun Kosova hakkındaki tutumu ayandır. Biz, Kosova halkının tam isteğini göz önünde bulunduran çözüm yolunun bulunması konusunda Kosova temsilcileri ile birlikte, uluslararası topluluğun, Güvenlik konseyinin, Temas grubunun çabalarını ve Birleşmiş Milletler Örgütü Genel Sekreteri Özel Temsilcisi'nin misyonunu güçlü bir şekilde destekliyoruz. Arnavutluk, 1999 yılından öncesine geri dönmeye, Kosova ayrılmaya, herhangi bir diğer ülke veya başka bir ülkenin herhangi bir bölümü ile birleşmeye hayır diyerek bu çözüm yolunu inşa edecek esaslar üzere bu uluslararası organlar tarafından tanımlanmış esas ilkeleri de desteklemektedir. Biz, statüden sonra da belirli bir dönemde Kosova ve yöre için uluslararası sivil ve askeri mevcudiyetin olması gerektiğini düşünüyoruz.

Ayrıca, Kosova'da bu uluslararası örgütün başında bulunduğu dönem süresince savunduğu vizyon ve sunduğu katkısı için sadece Kosova'nın değil diğer ülkelerin de büyük arkadaşı kalarak buradan ayrılacak olan UNMİK şefi Soren Jesen Petersen'in olumlu çalışmaları ve katkıları için onun takdir etmemiz gerekir. Ancak biz, Kosova'da Petersen'in bu olumlu çalışmalarının, nihai müzakereler ve Kosova'nın nihai statüsünün sağlanılmasına kadar UNMİK tarafından ileride de devam edeceğine inanmaktayız. Arnavutluk için Kosova bağımsızlığı, sadece Kosova için değil, yöredeki diğer ülkelerde barış ve istikrarlığı garanti eden tek çözüm yoludur.

Kosova'da barış, istikrarlık ve konsolidasyon, Arnavutluk, Makedonya, Karadağ ve genel olarak Balkanlar için büyük önem taşımaktadır. Ancak acı mirasları yüzünden onların konsolidasyonu, zor ve hayati bir süreçtir. Fakirlik, hukuk devletin güçsüzlüğü, örgütlü kriminal, rüşfet ve terörizm, Kosova yanı sıra Balkanın diğer ülkeleri ve daha geniş çevrede güvenliği ve istikrarı tehdit eden etmenlerdir. Ancak Kosova ve bütün Balkanlarda barış ve istikrarlık için başta gelen önemli etmenler, azınlıkların hak ve özgürlüklerine saygı, onların dillerine, kültürlerine, eğitim ve dinlerine olan saygınlıktır. Genel olarak azınlık üyelerine, ilk sırada ise Sırp azınlığına karşı tavır, Kosova'daki Arnavut yurttaşlarının moral, yasal, ulusal ve uluslararası tasdik ve sorumluluğudur, onların, Avrupalı ve bağımsız Kosova'ya karşı vizyonlarının tasdığıdır, onların, hayati ulusal çıkarlarına karşı yanaşıma karşı yanaşımlarının tasdığıdır, aynı zamanda, Kosova'da Arnavutlar'ın insan hakları ve özgürlüklerinin korunması amacıyla 1999 Haziran'ında müdahalede bulunanları takdir ettiklerinin belgesidir. Sizin politik yöneticilerinizin Ademi Merkezilik platformunu ve insan hakları ve özgürlüklerini garanti eden hukuk çerçevesini selamlıyorum ve azınlık haklarına ait Avrupa konvansiyonu ve yerli yönetime ilişkin yöresel otonomiye ait Konvansiyon ilkelerini kapsayan bir evrak olarak değerlendiriyorum. Onların canlandırılması konusunda sizin tam anlamıyla etkin olacağınıza tamamıyla inanmaktayım. Sırp klisesinin kültürel ve dini mirasının ve aynı zamanda, Kosova ve bütün Avrupa'nın değerli bir mirası olan manastırların da, Arnavutlar tarafından yüzyıllarca Kosova'da savunulmuş ve korunmuş olacağına inanmaktayım.

Kosova'da toplumsal barışma, hayati ulusal çıkardandır

Kosova Hükümeti, göç edenlerin Kosova'ya dönmesi yönünde en ciddi

çabalarda bulunmuştur, ancak tüm bunlar, affetmenin hayati önemi, barışmak, Kosovada amnestionun yerini tutamaz. Bundan dolayı, bu şerefli kürsüden, Kosova'nın tüm yurttaşlarına kardeşçe bir çağrıda bulunuyorum, özellikle en yakınlarını kaybetmiş onlarca ve binlerce babalar, anneler, kardeş ve kısıkardeşlere, affetmek için kendilerinde manevi güç bulmaları için çağrıda bulunuyorum. Affetmek, hiçbir zaman unutmak demek değildir, aksine bu, en yakınlarına karşı en insancıl saygınlık ve onları hatırlama yöntemidir. Bu, saygın kurbanlığın, en yakınlarının insani ruhunu aydınlatmak, özgür Kosova'nın yüceliği ile birlikte onların daha da yüceleştirilmesi için tek yoldur. Affetmek, kurbanı suçludan ayırmayı bilmek ve Miloşeviçin, sadece bizim düşmanımız değil, diğer halkların da düşmanı olduğunu herkesin anlaması demektir.

Kosova'da toplumsal barışma, hayati ulusal çıkardandır ve bunu derken genel olarak ulus çıkarını düşünüyorum. Bu çıkar ise, Sırp azınlığına karşı yanaşımla, Balkanlarda Arnavutlar ve Sırp'lar arasındaki ilişkiler için büyük önem taşıdığı için her zaman göz önünde bulundurulmasını gerektirmektedir. En olumlu çıkarları anında ve hatta bu uygar halklarının olumlu gelenekleri konusunda iki halk, bütün sorumluluklarını göz önlerinde bulundurarak, konusunda işbirliği, dost ve ortak Avrupa entegrasyonu konusunda yeni bir sayfa açmalıdırlar. Ben aynı zamanda, Kosova'daki Sırp azınlığına da, devinin özgürlüğü ve verilmesi gereken hakların sağlanmasının garanti altına alınmasını isteyerek, ülkelerinin etkin yaşamına katılmaları ve Kosova'da beraberlik, etniklerarası armoninin konsolidasyonuna katkı sunmaları için çağrıda bulunmalıyım. Ki bunu derken tüm bunların, kendi çıkarları ve çocuklarının çıkarları için en iyi yol olduğunu biliyorum. Onları, ulusal aldatma sirenlerine kulak vermeyerek, özgür ve bağımsız Kosova hakkındaki Avrupa vizyonuna inanıp desteklemeleri için çağrıda bulunuyorum. Arnavutluk ve Kosova'nın, şimdiye kadar çalışılan ve gelecekte daha çok

çalışmayı gerektiren tüm alanlarda ortak çıkarları olduğunu vurgulamak istiyorum. Kosova, Arnavutluk limanları sayesinde, Avrupa'ya daha da yaklaşmaktadır. Bu amaçla, Şencin limanının genişletiliyor, bundan başka Durs-Morina-Merdare-Niş ve daha uzun olması planlaştırılan super anayolun inşaatındaki çalışmaların körüklenmektedir. Kosova ve Sırbistan'ın limanlar sorunu vardır. Herkes hoşgeldi, Adriatik denizinin çok sayıda limanı var.

Arnavutluk Cumhuriyeti Kosova'yı, yörede ve daha geniş çapta demokratik ve entegrasyon süreçlerin bir bölümü olarak bilmektedir, bundan dolayı tüm çok partili girişimlere sizin katılımınızı ve takdim edilmenizi, yöredeki ülkeler, uluslararası organizmaları, Avrupa Birliği ve NATO ile sizin işbirliğinizin politik alışverişi ve genişletilmesinin artırılmasındaki girişimlerinizi destekledik ve ileride de destekleyeceğiz.

Sonunda, insan hakları ve azınlıkların haklarını garanti eden ve saygı gösteren özgür, bağımsız, demokratik ve multietnik ülkenin inşa edilmesi yönünde Kosova'da mevcut süreçlerin olumlu yönde ilerletilmesi, Avrupa-Atlantik entegrasyonlarına yönelik yeni ülkeyi, Balkanlarda barış ve istikrarlık faktörü olan Kosova'yı, Arnavutluk Hükümeti'nin tam olarak desteklediğini bir daha vurgulamama izin veriniz. Yaşasın Kosova"!

Bu gibi samimi sözlerden sonra Kosova Meclis Başkanı Kol Berişa, Arnavutluk Başbakanı Sali Berişa'ya şu kelimelerle teşekkürlerini ifade etti: " Kosova Meclisi milletvekilleri adına, bu anlamlı kelimeleriniz için teşekkürlerimi sunuyorum. İster Arnavutluk Başbakanı ya da muhalefet lideri olarak, Kosova için sözleşmiş olduğunuz her güzel söz için bir kez daha teşekkür etmemi misaade edin lütfen. Oldukça ağır yıllar geçirmiş olduğumuz ve Kosova'nın kendi temsilcileriyle katılma imkanı olmadığı dönemde de siz, uluslararası örgütlerde hep Kosova'ya yakışır kelimeleri ortaya atma çabasında bulunmuşunuz".

Fonksiyonlu Meclis, Hükümetin denetimini artıracak

İlerici ve demokratik bir topluma doğru bir adımın daha atılması amacıyla Kosova Meclisi, standartlara ait bir plan hazırladı. Bugünkü Meclis oturumu süresinde Meclis Başkanı Kolë Berisha, diğer demokratik devletlerin parlamentolarının standartları ile uyumlu olarak Meclisin çalışması amacıyla bu değişmelerin yapıldığını ileri sürdü.

Bu değişmeler genelde, milletvekili sorularının ortaya atılması ile ilgili dinamik dönemin saptanması ve muhalefetin başlattığı belirli konu ile ilgili Meclis toplantıda yürütülecek olan iki saatlik Meclis tartışmaların takdimi için önkoşulların yaratılması anlamına gelmektedir.

"Üç ay önce siz beni Kosova Meclisi Başkanı olarak seçtiniz. Seçim süresinde ben, enstitülerimizin demokratik seviyesine yükseltilmesi yönünde çalışmama dair siz söz vermiştim. Bu plan, Meclis milletvekilleri, Hükümet ve bizim uluslararası dostlarımız ile devamlı olarak danışmalarda bulunarak hazırlanmıştır. Bu tarihi anlarda, herkesin gözünün Kosova'da olduğu dönemde, ileriye doğru adım atmanın zamanı gelmiştir" diye vurguladı Kosova Meclisi Başkanı Kolë Berisha.

Meclis'in standartlara ait planı, Meclisi'nin çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve Meclis'in işlevliliğine katkı sunacak ve böylece, Hükümet çalışmalarının daha etkili bir şekilde takip edilmesi sağlanacaktır.

Kosova Meclisi'nde bilgilendirme ve demokratik işlevlilik ile ilgili olarak bu enstitüdeki süreçler konusunda birçok endişeler ortaya atılmıştır. Kosova Meclisi, bu en büyük enstitünün, bütün dünyadaki parlamentoların standartlarına ve pratik çalışmalarına yaklaştırılması için bu huzursuzlukları görüşmeyi kararlaştırmıştır. Gelecek birkaç ay içinde, enstitümüzde işlevliliğin,

yönetimin ve idaresinin iyileştirilmesi konusunda bazı değişmeler yapılacaktır. Bu değişmeler, Haziran ayında BMÖ Güvenlik Konseyi'nde tartışmalara dahil edilecek standartlar planının yerine getirilmesine yardımcı olacaktır.

Reformların birinci noktası, Kosova Meclisi'nin yıllık çalışma takviminin kabul edilmesidir. Dünyanın hemen hemen her parlamentosu, bu çeşit takvime sahiptir. Bu takvimin yardımıyla, milletvekilleri ve geniş kamuoyu, Meclis oturumları, Başkanlık Kurulu toplantıları ve diğer sıralı toplantılarının tarihleri ile tanıtılırlar. Kabul edilen plan, çalışmaların düzenli bir şekilde tamamlanması amacıyla, sıralı toplantıların etkili olarak yapılması konusunda olanak sağlamaktadır. Toplantılar, normal çalışma dönemlerine ayda iki defa ve yoğun çalışma dönemlerinde ayda üç defa düzenlenecektir. Toplantılardan bir hafta önce, komisyon başkanlarıyla (salı günleri), Meclis grup şefleriyle (Çarşamba günleri) ve Başkanlık Kuruluyula (perşembe günleri) toplantılar düzenlenecektir. Doğallığıyla Ağustos ayı, bu yıl hariç olma ihtimaliyle Ağustos ayı tatil ayı olarak belirlendi.

Reformun ikinci noktası olarak, birinci noktaya dayanarak, Başkanlık Kurulu'nun takvimine aittir. Bu incelikli takvim, her iki ayda bir Başkanlık Kurulu tarafından kabul edilecek ve çalışmalarının daha iyi örgütlenmesine yardımcı olacaktır.

Reformun üçüncü noktası, Meclisin egemenliğini güçlendirmek ve Hükümete hesap vermek konusunun iyileştirilmesi amacıyla kabul edilecektir. Bu planın amacı çok ayandır: Meclis konuları hakkında sıralı dönemlerin olması;

Meclis grupları tarafından, sıralı öneri ve uyarıların ortaya atılması; Komisyonlara teknik desteğin

sunulmasına ait plan;

Administrasyonun iç planı;

Bütçe ve Maliye ait Komisyon tarafından ortaya atılan ve Başkanlık Kurulu tarafından kabul edilen Bütçe tasarısının hazırlanması;

Enformatif sistemin daha başarılı bir şekilde yöneltilmesi ve Meddya ve kamuoyunun resmi belgelere ulaşması.

Meclis sorular neden ortaya atılır: Meclis sorular, bilgiye sahip olmak ve belirli konularda daha etkili eylemin istenmesi amacıyla her milletvekili tarafından ortaya atılabilir.

Ortaya atılan sorular bakanları, Bakanlıklarda yaptıkları çalışmalarını, çözüm yollarını ve etkinliklerini özürlemekle görevlendirir. Milletvekilleri, "sorular için öngörülen zaman içinde" soru sormak için bu hakkı kullanırlar.

Öngörülen zaman içinde bilgi ve açıklamaların ortaya atılması istemleri, milletvekillerin hayati sorumluluklarından biridir ve Hükümetin Meclis denetiminin elemanlardan birini oluşturmaktadır. Sorular, önceden yazılı olarak ortaya atılır ve hazırlanması için Hükümet'e hazırlanması için Hükümet'e yeterli zaman sağlanmalıdır.

Belli bakan, özel sorulara cevap verebilmek için hazırlanması amacıyla Meclis oturumdan en azından iki gün önce tanıtılmalıdır.

Meclis soruların, her milletvekili tarafından ortaya atılabileceğine göre, Meclis soruların ortaya atılabilecek dönemi, geleneksel olarak "muhalefet dönemi" olarak bilinir.

"Sorular için öngörülen zaman", Meclis oturumunun belirli zamanını oluşturur, bu arda milletvekiller, özellikle ise muhalefetteki milletvekiller, Hükümet üyelerine soru sorabilirler, onlar ise hemen şifai olarak cevap vermek zorundadırlar.

Güvenilir ve karalı bir siyasetçi ve ayrıca iyi insan olduğunu belirtmiştir

• **BERİSHA:** *Kendi tarihinde Kosova çoğu kez, dünya önünde sahte gerçeklerin neticelerini kendi sırtında hissetmiş ve hayal kırıklığına uğramıştır, bu nedenle de bizler hakkımızda gerçekleri konuşan kişileri asla unutmayacağız, onları her zaman dost bileceğiz. Tabi ki böyle bir davranışta siz Petersen buldunuz ve bunun için Kosova size minnettardır.*

PETERSEN: *Yönetimde Rugova'nın ölümünden sonra yapılan tüm değişmelerin (Başkanlık Kurulu, Hükümet ve Mecliste), demokrasi yöntemleriyle yapıldıklarını ve dünyanın birçok ülkesi bunu olumlu olarak değerlendirmiştir, bu BMÖ Güvenlik Konseyi de bu adımın değerli olduğunu bildirmiştir*

UNMİK Şefi Soren Jessen Petersen'in Kosova'dan ayrılması dolayısıyla 29 Haziran 2006 tarihinde düzenlenen toplantıda Kosova Meclisi Milletvekilleri önünde Kosova Meclisi Başkanı Kolë Berisha konuşurken diğerleri arasında şunları da ileri sürdü. İyi insanlarla yolculuk yaptığınızda zaman çok çabuk geçiyor. Petersen, bizler hep beraber iyi anlar yaşamış olduk, ama ne yazık ki ayrılma zamanı çok çabuk geldi. Birlikte çaba sarfetmiş olduğumuz süreçleri hep beraber sona erdirmemiz amacıyla, sizin biraz daha Kosova'da

kalmanızı isterdik. Yine de sizin ülkemizden ayrılma nedenlerinizi anlıyoruz...

Bizler her zaman sizi uzun bir süre ve daha sık hatırlamış olacağız. Çünkü siz her zaman güvenilir ve karalı bir siyasetçi olarak, çalışmalarınız ile davranışlarınızla bize örnek oldunuz. Bundan ötürü de siz tam yerinde ve tam zamanında bize iyi insan modelini bırakmış bulunmaktasınız.

Kendi tarihinde Kosova çoğu kez, dünya önünde sahte gerçeklerin neticelerini kendi sırtında hissetmiş ve hayal kırıklığına uğramıştır, bu neden-

le de bizler hakkımızda gerçekleri konuşan kişileri asla unutmayacağız, onları her zaman dost bileceğiz. Tabi ki böyle bir davranışta siz Petersen buldunuz ve bunun için Kosova size minnettardır.

Herşeyden çok siz bize, gerçekleri söylemeye ve korumaya cesareti olan insan örneğini sundunuz. Tek sözle siz iyi insan ile başarılı siyasetçi örneğisiniz.

Bu iki yıl içerisinde zor anlar da yaşadık, ama bazı sorunların giderilmesi yönündeki ortak çalışmalarımız sayesinde işbirliğimizi güçlendirmiş

olduk. Güven işbirliğini kolaylaştır-
maktadır. Sizin sayenizde dünya daha
kolay bizi anlamış oldu. Her nerede
olursanız olun, sizin Kosova için
ileride de çaba sarfedeceğinize inan-
maktayız.

Petersen, biz, Kosova'nın her zaman
sizinle birlikte olacağı sözlerinize
inanmaktayız.

Durmak nedir bilmeyen çabanızla,
Kosova enstitülerinin kurulmasının
büyük ve güçlü temelini atmış
oldunuz, böylece bizimle birlikte siz
de, bu iki yıl içerisinde Kosova'da hep
birlikte gerçekleştirmiş olduğumuz
çalışmalardan gurur duyacaksınız.

Bugün bu gibi samimi ve sıcak sözleri
size söyleyebilme fırsatım olduğu için
çok mutluyum, ve inanım ki bunlar
sadece veda anlarında söylenen
sıradan sözler değildir. Aslında beni en
çok mutlu eden şey, bu duyguları ben-
imle birlikte Kosova halkının da his-
setmiş olduğunu bilmenizdir.

Bu gün bu toplantı, UNMİK Şefi
oluşumunda sizinle ortak görüşlerim-
izi paylaşacağımız son toplantı sayıl-
maktadır, ama ne yazık ki bundan
sonra artık bu oluşumda bulunmayaca-
sınız, fakat siz her zaman için
Kosova'nın dostu kalacaksınız. Bizim
geleneklerimizde bunun oldukça
büyük önemi vardır.

Bugün, ben ve Kosova Meclisi mil-
letvekilleri, Kosova enstitüleri ile
Kosova halkı sizi selamlıyoruz: yakın
gelecekte görüşmek üzere Petersen!

Fırsat buldukça bizi ziyaret etmeniz
bizleri oldukça mutlu edecektir. Siz
şimdi Kosova'nın bir parçasısınız
Sayın Petersen.

Kürsü sizin Sayın Petersen.

Kosova Meclisi milletvekillerine
hitaben konuşmasının başlangıcında,
Kosova'da BMÖ Genel Sekreteri Özel
Temsilcisi Soren Jesen Petersen,
Başkan Sejdiu, Başbakan Çeku,
Kosova Meclisi Başkanı Berisha ve
bütün meclis üyelerini selamladı ve
Kosova'dan ayrılmadan önce bu veda
konuşmasında kendisine verdiği fırsat
için Meclis Başkanlık Kurulu'na
teşekkürlerini belirtti. Konuşması

sırasında, duygulandığını kabul
ederek, UNMİK başında bulunurken
iki yıl zarfında Kosova temsilcileri ve
enstitüleri ile yaptığı çalışmalardan
sonra, Kosova'dan uzaklaşmasının zor
olacağını vurguladı.

Parlamentar seçimleri 2004 yılında-Kosova için gurur anı

Petersen, 2004 yılında yapılan seçim-
lerin gurur anı olduğunu ileri sürdü ve
Belgrad rejiminin, Kosova
Sırpları'ndan, seçimlere katılma-
malarını istediğini hatırlattı. İdare ve
muhafeet ile merkezi idarenin
işlevliliği konusundaki pratiğin alışıl-
ması gerektiğini ileri sürerek bunun,
demokrasinin diversitesi için de önem-
li olduğunu vurguladı. Genel adminis-
trator Petersen, bu münasebetle, idare
koalisyonunun kurulmasındaki zor-
lukları hatırlattı, bundan başka,
istikrarsızlığın meydana gelmesine
sebepe olabilen, ancak gururlu bir şek-
ilde engellenen başbakan Haradinaj'ın
istifa etmesi ile ilgili ağır anın başarılı
bir şekilde atlatıldığını hatırlattı. O bu
fırsatla, standartların yerine getirilme-
si yönünde Kosova enstitülerin önem-
li çalışmalarını da övdü.

Rugova, rüyasının gerçek- leşmesini görmeden öldü

Kendisi ve Kosova için ağır olan anda
Petersen, Başkan Rugova'nın
hastalığını ve halkının amacını yansı-
tan kişinin, rüyasının gerçekleşmesini
görmeden ölümünü dile getirdi.
Petersen, yönetimde Rugova'nın
ölümünden sonra yapılan tüm
değişmelerin (Başkanlık Kurulu,
Hükümet ve Mecliste), demokrasi
yöntemleriyle yapıldıklarını ve
dünyanın birçok ülkesi bunu olumlu
olarak değerlendirmiştir, bu BMÖ
Güvenlik Konseyi de bu adımın
değerli olduğunu bildirmiştir.
Petersen, Kosova Meclisi milletvekil-
leri önünde sunduğu konuşması
sırasında, ülke statüsü hakkında
müzakerelerin başlamasına ve baş
müzakereci olarak Ahtisari'nin atan-
masına adadı ve Kosova sttüsünün,
birkaç ay içinde belirleneceğini vurgu-

ladı. Dolayısıyla o, statünün saptan-
masında gecikmenin, yörede istikrar-
lık için yararlı olmayacağına işaret etti.
Petersen, çözüm yolunun, Kosova
çoğunluk halkı ve aynı zamanda
Azınlıklar içinde de kabul edilir
olması gerektiğini söyledi.

Kosova enstitüleri, ülke için sorumlu olmalıdırlar

Kosovadaki çalışmaları süresinde elde
ettiği başarılar arasında, yetkilerin
yerli enstitülere aktarılmasının
odluğunu söyledi. UNMİK ve daha
geniş çapta, Kosova enstitülerinin,
ülke için sorumlu olması gerektiğine
dair inancın yaratılması yönünde etkin
olduğunu vurguladı. Kosova iktisat
kalkınmasından konuşurken Petersen,
göze çarpan bir gelişme yanı sıra,
Kosova'da büyük boyuttaki işsizliğin
azaltılması konusunda büyük işlerin
yapılmadığına işaret etti.

Kosova'da yabancı kapitalin yatırımda
bulunması, dolayısıyla gençler için
büyük sayıda işyerlerin artırılması
yönünde koşulların yaratılması
yönünde etkindi.

Kosova Sırpları kısa bir zamanda, Belgrad'ın engellerinden kurtulacaktır

Petersen, Kosova'da UNMİK başında-
ki misyonunun görevi, multietnik bir
toplumu için koşulların yaratılması, bu
konuda, özellikle Sırpların geri dön-
mesi konusunda çok çalıştığını söyle-
di. Geri dönüş konusunda Kosova'da
insanların davranışlarında olumlu
değişmelerin meydana geldiğini,
ancak Begradın destruktif poli-
tikasının engel yarattığını vurguladı.
Petersen, Kosova Sırpları'nın, en kısa
bir zamanda bu engellerden kurtula-
cağını ve kendilerinin çözüm yolu
bulabileceklerini de ileri sürdü.
Kosova her zaman olduğu gibi şimdi
ve ileride de multietnik olarak kala-
caktır, diye vurguladı Petersen.
Statünün saptanmasından sonra
Kosova yanlışlık yapmadan, Sırplar'ın
da, ilerlemek için geniş olanak bula-
caktır, diye vurguladı UNMİK şefi.

Kosova sizin elinizde güçlü olacaktır

Petersen Kosova güvenlik mekanizmalarına değinirken Kosova polis hizmetinin başarıları ile gururlandığını söyledi ve Kosova'nın, yasanın hüküm sürdüğü bir yer olması gerektiğini vurguladı. Yolunuzda duran kışkırtmalarla karşı karşıya gelmekte sizin büyüdüğünüzü ve olgunlaştığınızı gördüm, dedi Petersen. Sizin elinizde Kosova güçlü olacaktır diyen Petersen, Kosova köy ve kentlerindeki insanların, hayat zorluklarıyla mücadelelerindeki sabrı karşısında hayran klayışını da vurguladı. Kosova insanları ve Kosova için çalışma fir-

satının sunulması konusunda kendisine verilen öncelikten dolayı mutlu olduğunu ileri sürdü.

Kosova'nın çoğunluktaki vatandaşların isteği, bağımsızlıktır dedi ve bu rüyanın diğerlerine kabus olmaması için çoğunluğun bu rüyasının diğer topluluklarla paylaşılmasını istedi.

Kosova'nın daimi dostu

Her nerede bulunuyorsam Kosova halkı için çalışacağım diyerek Petersen, Kosova'nın her zaman dostu olacağını söyledi. Sizin rüyanız gerçek olunca sizinle bu görkemli anı sizinle paylaşacağım, diye tamamladı konuşmasını Petersen.

Petersen'e "Başkentte tanrıca" sanat eseri hediye edildi

Konuşmasının sonunda genel administratör Petersen'e, Kosova Meclis Başkanı Berisha, Avrupa'nın bu bölümünün uygar gerçeğini yansıtan "Başkentte tanrıca" motiflerinden oluşan sanat eserini hediye etti. Bundan sonra Petersen, Kosova Meclisi Milletvekilleri ile dost kahvesi de içti. Toplantı başlamazdan evel baş administratör Petersen, Kosova Meclisi Başkanı Berisha ile görüşmeden bulunarak, geçmiş ve gelecek işbirliği konusuna değindi.

Kosova Bilim ve Sanat Akademisi objesinin inşa edilmesiyle ilgili çözümlerin bulunması amacıyla çaba sarfedilmektedir

Kosova Meclisi Başkanı Kolë Berisha bugün, Kosova Bilim ve Sanat Akademisi objesinin inşa edilmesiyle ilgili Kosova Bilim ve Sanat Akademisi, Adalet Bakanlığı, Kosova Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanlığı ve AGİT temsilcileriyle görüştü. Priştine Belediye Meclisi temsilcisi bu görüşmeye katılmadı. Görüşmenin daha başında Meclis Başkanı Berisha, bugün, Kosova Bilim ve Sanat Akademisi gibi oldukça büyük önemi olan bir enstitü binasının inşa edilmesiyle ilgili çözümün bulunması amacıyla bir araya geldiklerini belirtirken, sözkonusu objenin inşa edilmesi için, şu anda Akademinin inşa edilmesi öngörülen yerde bulunan Kosova'nın Adalet Enstitüsü için gerekli olan bir seçeneğin bulunması doğrultusunda da

çaba sarfedildiğini vurguladı.

Kosova Bilim ve Sanat Akademisi Başkanı Rexhep İsmajli, bu objenin inşa edilmesi için sarfedilen çabaların akınına ve onun gerçekleşmesinin güçlüklerini ortaya atarken, bu güçlüklerin Adalet Enstitüsüne ilişkin olduğunu dile getirdi. Onun sözlerine göre, inşaat çalışmalarının iki defa ertelenmesi yüzünden, finansi araçları geri çevrilmiştir. Adalet Bakanı Jonuz Salihaj, Eğitim, Bilim ve Teknoloji Bakanı Agim Velu ve bu görüşmeye katılan diğer konuşmacılar kendi tutumlarını öne sürerken, Akademi objesinin öngörülen yerde inşa edilmesi gerekliliğiyle oydaş olup, Adalet Bakanlığı objesinin inşa edilmesine kadar Adalet Enstitüsü için geçici bir çözümün bulunmasının gerekli

olduğunu belirttiler. Adalet Enstitüsünün başka bir yere taşınması gereklidir, çünkü bu Priştine'nin bayındırma planıyla da öngörülmektedir.

Kosova Başkanlık Kurulu temsilcisi İsa Mustafa, sözkonusu Akademinin inşaatının bir an önce başlaması için gereken çözümün bulunmasıyla ilgili Kosova Başkanı Fatmir Sejdiu'nun kararlılığını ortaya attı. Bu görüşmede hazır bulunan AGİT temsilcileri Henri Mc Goven ve Adalet Enstitüsü'nün kurucusu olan Maric Nyber'in tutumu da ilgiyle karşılandı. Onların belirttiklerine göre, Enstitünün kurulması ile onun onarılması için AGİT tarafından belirli miktarda araçlar ayrılmıştır, fakat bu enstitü şu anda Kosova'ya aittir ve Kosova Bütçesi'nden finansi edilmektedir, bundan ötürü de bunun aynısı için belirli objenin bulunması çok önemlidir. AGİT temsilcisi, bu objenin başka bir yere taşınmasına karşı değildi. Görüşmeye katılanların hepsi, ilerideki hafta içerisinde daha bir toplantının düzenlenmesi kararıyla oydaş olup, konuyla ilgili gereken çözümün bulunması amacıyla gerektiğinden çok seferber olacağına söz veren Adalet Bakanı Salihaj'a tüm bilgilerin iletileceği vurgulandı.

Demokrasileşme havası içerisinde Meclis çalışmalarında gerçek başarılar elde edilmektedir

Meclis, diller, kültür mirası ve din topluluklarına ait üç yasanın değişmelere tabi tutulması ve kabul edilmesi konusunda özellikle etkin olmalıdır

Kosova Meclisi Başkanı Kolë Berisha, Meclis Başkanlık Kurulu üyeleri ile birlikte, standardlar planı ve Kosova Meclisi çalışmalarının reformu ile ilgili olarak Priştine'de irtibatlararası dairelerin şefleri ile birlikte bir görüşmede bulundu. Meclis Başkanı Berisha, bu münasebetle, son toplantıda Meclis tarafından kabule dilen, Kosova Meclisi'nde standardlar planı ve reformları takdim etti. Bununla ilgili olarak Meclis Başkanı Berisha, başkan seçimi süresinde, Meclis'in, parlamenter demokrasinin kaynağı olması, idare ve muhaleffetin, çoğunluğun ve azınlığın, bilgiye açık olma konularında güçlü sesi olması yönünde çalışacağıma dair söz verdiğim üzere, Başkanlık Kurulu ile birlikte, reformların uygulanmasına geçtik. Bu yönde, Meclis oturumları ve Başkanlık Kurulu toplantılarının toplantı takvimi hazırlandı. Bundan başka, bu amaçların gerçekleşmesi ve parlamenter çalışmalarının Avrupa standartlarının gerçekleştirilmesini sağlayan Meclis Yönetmeliği'nde de değişimler yaptık. Başkanlık Kurulu çalışmalarında bir konsensüz sağlayarak bu esas üzere, karar almakta, parti farklılıkların olmamasını sağladık. Tüm bu etkinliklerde, heran Avrupa Birliği'nin yardımını hesaba koyarız. Reformları incelikli bir şekilde, Parlamento başkanının politik danışmanı Ramı Manay da takdim etti.

ABD, Avusturya, Almanya, Fransa ve İngiltere dairelerinin şefleri olan Phillip Goldberg, Alexander Bajerly, Thierry Reynard, Eugen Wollfart, David Blunt da, sundukları konu-

maları süresinde, Kosova Meclisi'ndeki güncel gelişmelere hayran kaldıklarını belirttiler. Dolayısıyla yeni bir çalima ruhunu yansıtan Meclis çalışmalarında, daha doğrusu Meclis çalışmalarındaki demokrasileşme konusunda gerçek başarıların elde edilmesinde Meclis Başkanı Berisha ve Başkanlık Kuruluna teşekkürlerini belirttiler. Meclisin başta gelen amaçlarından biri, en çağdaş uluslararası yasaması ile uyumlu olarak yasaların hazırlanması ve kabul edilmesi olmalıdır. Bu yönde Meclis, diller, kültür mirası ve din topluluklarına ait üç yasanın değişmelere tabi tutulması ve kabul edilmesi konusunda özellikle etkin olmalıdır. Bu çalışmanın, en geç bulunduğumuz yılın Ekim ayının sonuna kadar tamamlanması önerildi. Priştine'nin İsveç Dairesi Şefi Yvana Enzler, Meclis'te ortaya atılan bütün konularda kadın milletvekillerine daha büyük alanın sağlanmasını istedi. Daire şefleri, bu girişimi

selamlayarak, bu tür karşılaşmaların gelecekte de yapılması isteğini ortaya attılar.

Xhavit Haliti, Meclis çalışmalarında ortak dilin bulunması yönündeki çabalara devam ederken, demokrasi çalışmalarının bu seviyeye ulaşması konusunda, muhaleffetin de katkı sunduğunu vurguladı. O konuşmasının devamında Mecliste, Meclisin araştırma komisyonlarının, oyçoğunluğu olmadan da kurulması için olanakların yaratılmasını istedi. Naim Maloku, Meclis'in acil durum hazırlığına ait komisyonun, güvenlik alanında yetkiye sahip olması yanı sıra, bu alandaki Meclis denetimini yapması konusunda isteğini ortaya attı. Bu yönde o, söz konusu komisyonun, Slovenya ve Makedonya'ya yaptığı çok başarılı ziyaretlere de değindi. Mahir Yağcılar ise, Meclis çalışmalarında azınlık sıralarındaki milletvekiller için de yaratılan çok daha geniş olanaklara değindi.

Kosovanın politik statüsü, bulunduğumuz yıl içinde çözümlenmeli ve Kosova'da çoğunluğun istemine dayanmalıdır

*Avrupa Parlamentosu'nda, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Danıştay'ında en üst düzeyde karşılaşmalar düzenlendi
Kosova bağımsızlığı, Kosova için en optimal çözümdür ve yöredeki istikrarlığın çıkarınadır
Kosova Meclisi ve Avrupa Parlamentosu arasında karşılaşmaların ve temasların yoğunlaşması bekleniyor*

Kosova Meclisi Başkanlık Kurulu üyesi Sabri Hamiti ve Uluslararası İşbirliği ve Avrupa Entegrasyonu'na ait Komisyonu Başkanı Sabri Hamiti, 6 ve 7 Temmuz günleri Brükseli ziyaret etti ve Avrupa Parlamentosu, Avrupa Komisyonu ve Avrupa Danıştay'ının en üst düzeyinde karşılaşmalarda bulundu. Karşılaşmalar, Güney-Doğu Avrupa ve Kosova'daki süreçleri ile ilgili olan politik kişilerle düzenlendi.

Avrupa Parlamentosu'nda Yabancı İlişkilere ait Komisyon Başkanı Elmar Brok, Hamiti ile yaptığı görüşmede, Kosova'nın politik statüsünün, bulunduğumuz yıl içinde çözümlenmesi gerektiğini ve Kosova'daki çoğunluğun isteminin göz önünde bulundurulması gerektiğini vurguladı.

Bulduğumuz yıl içinde Kosova statüsünün tanımlanması gereği, AB'nde büyükelçi Stefan Lehne ile Kosova hakkında yürütülen görüşmede de vurgulandı. Bu münasebetle, statüsün çözümlenmesinin, Kosova'nın iktisadi ve politik kalkınması ve Avrupa entegrasyonu için koşulları yaratacaktır.

Meclis Başkanlık Kurulu üyesi Hamiti, Avrupa komisyonunun genişlenmesine ait Genel Yönetim Kurulu'nda da, entegrasyon açısından Kosova'daki gelişmelerin takip edilmesi amacıyla, geçenlerde kurulmuş

olan, bundan böyle DESK'i yönetecek Genoveva Ruiz Calavera ile önemsi bir görüşmenin yapıldığını ileri sürdü. Bu daire, bundan böyle, Avrupa Komisyonu tarafından Kosova enstitüleri ile temasların kurulması ve etkinliklerin yoğunlaştırılmasına önem verecektir.

Hamiti, Güney-Doğu Avrupa konusunda görevli olan Doris Pak, bundan başka İstikrarlık Paketi koordinatörü Erhard Busek ve Avrupa Parlamentosu'nda çoğunluğu oluşturan Halk partileri genel sekreteri Martin Kamp ile de özel görüşmelerde bulundu. Hamiti, tüm bu görüşmeler süresinde, Kosova bağımsızlığının, Kosova için optimal çözüm yolunun olduğunu ve yöredeki istikrarlık çıkarına olduğunu vurguladı. Herkes için insan haklarını ve eşitlikli şansı garanti eden demokratik bir Kosova. Hamiti özel olarak vurguladığına göre, tarihi, kültür ve coğrafya açısından Kosova'nın Avrupa'da bulunduğunu, gelişme açısından amacının ise, entegrasyon süreci sayesinde, politik açıdan da Avrupa'da olmasıdır. Buysa, ulusal değerleri koruyarak, standartlara ve evrensel değerlere ulaşmak demektir.

Hamiti'ye göre ileride, Kosova Meclisi ve Avrupa Parlamentosu arasında daha yoğun temasların ve daha sık karşılaşmalar yapılacaktır.

Kosova Meclisi'nin Olağanüstü durumlarda karşılık göstermeye ait Komisyonu Slovenya'da

Kosova ile Slovenya Meclisleri üyeleri arasındaki işbirliğin derinleştirilmesi, ziyaretin merkez konusuydu, özellikle gizli hizmetlerin Meclis tarafından denetlenmesi alanındaki görgülerin alışverişi konusu da ele alındı

Kosova Meclisi'nin Olağanüstü durumlarda karşılık göstermeye ait Komisyonu'nun, Meclis Başkanlık Kurulu üyesi ve bu Komisyon başkanı olan Naim Maloku'nun yönettiği Heyet, Slovenya'da bulunduğu üç günlük başarılı bir ziyaretten bugün döndü.

Kosova Meclisi Hetetti, ziyaret ile ilgili yoğun programı çerçevesinde, Slovenya enstitülerinin yüksek resmi kişileri ile önemli görüşmeleri vardı. Bu Heyet, Başkan Jožef Jerovšek'in başkanlığında Slovenya Meclisi Dışişleri Kurulu, Slovenya İşleri Bakanlığı'nda Devlet Sekreteri Zvonko Zirnaj, Slovenya Savunma Bakanı Karlo Erjavec ile görüşmelerde bulunduktan sonra, Slovenya Ordu temsilcileri ve Savunma Bakanlığı'na bağlı enformatif ve güvenlik hizmeti temsilcileri; Slovenya Meclisi Genel Sekreteri Lovro Lončar, Haberleşme ve güvenlik hizmetinin denetlenmesine ait Komisyon başkan ve üyeleri ve Slovenya haberleşme ve güvenlilik hizmeti acentası genel müdür yardımcısı Mr. Janez Zhirovnik ile de karşılaşmalarda bulundu.

Kosova ile Slovenya Meclisi üyeleri arasındaki işbirliğin derinleştirilmesi, ziyaretin merkez konusuydu, özellikle gizli hizmetlerin Meclis tarafından denetlenmesi alanındaki görgülerin alışverişi konusu da ele alındı.

Yasa Tasarısıyla ilgili değiştirgelerin sunulması çerçevesinde en iyi Yasa çözümlerinin gerçekteşmesi gereklidir

Toplantı süresince yapılan tartışmalar genelde, sahte paraların basılmasının durdurulması ile önlenmesi biriminin etkinleştirilmesine yönelikti

Kosova Meclisi'nin Bütçe ile Finansi Komisyonu, Komisyon Başkanı Naser Osmani'nin başkanlığında, Sahte paraların basılmasının önlenmesine ait Yasa Tasarısıyla ilgili aleni tartışma düzenledi. Yapılan tartışmalar sırasında, sözkonusu Yasanın, sahte paraların basılmasının önlenmesi gibi oldukça önemli alanı ve bununla birlikte piyasada bulunan paralarla ilgili olumsuz belirtilerin ortadan kaldırılması amacıyla finansi transaksyonları yapan enstitülerin görevlerini düzenlediği belirtildi. Tartışmalar genelde, sahte paraların basılmasının durdurulması ile önlenmesi biriminin etkinleştirilmesine yönelikti. Aleni tartışmanın devamında, sözkonusu birimin, İktisat ile Finansi Bakanlığı temsilcisinin de yer alacağı İçişleri Bakanlığı çerçevesinde çalışması ya da bu birimin departman ya da karma özelliği olan bağımsız acenta olarak çalışması önerileri de ortaya atıldı.

Fakat, tartışmalara katılanların hepsi, bu Yasa Tasarısıyla öngörülen konular hakkında, sözkonusu alana ait en çağdaş uluslararası yasaların sunduğu çözümlerin incelenmesinin gerekli olduğu görüşüyle oйдаş oldular. Bu münasebetle sözkonusu Komisyon üyeleri, bu Yasa Tasarısıyla ilgili değiştirgelerin sunulması çerçevesinde en iyi Yasa çözümlerinin gerçekteşmesi yönünde seferber olacakları göreviyle üstlendiler. Şunu da belirtmek gerekir ki, şu anda Sahte paraların basılmasının önlenmesi birimi, UNMİK çerçevesinde çalışmalarını sürdürmektedir. Geçerli olan Yönetmelik esasınca, bankalar 10 bin euroyu aşan paranın kaynağını göstermeye görevlidir.

KOSOVA MECLİSİ'NİN ACİL DURUMLARDA SEFERBERLİK KOMİSYONU, KUZEY KOSOVA'DA GÜVENLİK DURUMUNU GÖRÜŞTÜ

Kosova'da Sırbistan'ın askeri ve polis mevcudiyeti hakkındaki ifadeler gerçek değildir

Enstitüler ve güvenlik yetkilileri, ülkenin kuzeyindeki olayları devamlı takip ediyorlar

Kuzey Kosova'daki belediyeler meclislerinde, enstitüleri boykot edeceklerine dair ifadeler, politik amaçlar için tansiyonu artırdı

Kosova Meclisi'nin Acil Durumlarda Seferberlik Komisyonu, Komisyon Başkanı Naim Maloku'nun başkanlığında toplanarak, bu konu ile ilgili olarak Kosova Meclisi'nin geçen sıralı oturumunun isteği üzere, Kuzey Kosova'daki güvenlik durumunu görüştü. Kosova İçişleri Bakanı Fatmir Rexhepi, UNMİK'in Birinci Sütünü'nden Nik Bat ve KPH general binbaşı Reshat Maliçin'in de katıldığı bugünkü tartışmaları esas üzere Komisyon, Kosova Meclisi'ne takdim edilecek olan bir Rapor hazırladı.

Kuzey Kosova'daki durumun genişçe tartışılmasından sonra, Kuzey Kosova'naki belediyelerin meclislerinde, enstitülerin boykot edileceğine dair ortaya atılan ifadelerin, politik amaçlı tansiyonlara neden oldu. Tüm enstitüler ve uluslararası güvenliğin tüm kesimleri ile birlikte KPH, ek önlemlerle, hergünkü etkinliklerini sürdürmektedir ve olayları devamlı takip etmektedirler, öyleki, ülkenin kuzey bölümündeki durum, kontrol

altında bulunmaktadı r. Kosova enstitüleri ve yurttaşları, dengeli davranarak, ülkenin bu bölümündeki provokasyonların etkisi altında düşmedi. Güvenlik kesimlerin sorumlu kişileri, Kosova'da Sırbistan'ın askeri ve polis mevcudiyetinin var olduğuna dair ifadelerin, gerçek olmadığı vurguladılar. Bu konuda onlar, Kuzey Kosova'daki durumun 7 yıldan beri hemen hemen aynı olduğunu, bu durumun, kendi geleceklerini ortak olarak geliştirmeleri amacıyla, Sırp mensuplarını Kosova enstitülerine geri dönmeleri ile ortadan kalkacağı ileri sürdüler. KPH'nde çalışmak amacıyla, Sırp mensuplarını var olup olmadığı ve Sırp İİB temsilcilerinin talim edilip edilmediği sorusuna cevap olarak, Kosova'da yapılan katliam dosyasına sahip mensuplardan söz edilmediği, onların, savaştan önce polis hizmetlerinde çalıştıkları tüm topluluklarını sıralarına mensup Kosova yurttaşları oldukları ileri sürüldü.

Çok kaygı ve istek, ancak az para

Meclis çalışmalarına ait Yönetmeliğe uyumlu olarak KDP Parlemanter grubu, Meclis Başkanlık Kurulu'na baş vurarak, Ulaşım ve Telekomunikasyon Bakanı Qemajl Ahmeti'nin bir Rapor sunmasını istedi

26. düzenlemenin 6. noktasına uyumlu olarak tartışmanın başlangıcında, KDP Başkanı Jakup Krasniqi söz aldı ve açıklamada bulunmaya hazır olduğu için bakanı selamladı. Krasniqi konuşması süresinde şunu dedi: Ulaşım ve Telekomunikasyon Bakanlığı'ndan aldığımız cevap, bizim istediğimiz Rapordan çok, parlamenter bir soruya cevaba benzedi. Buysa bir bakımdan Bakanlığın, profesyonel bir administrasyon, uzmanlar, hatta Kosova genel bütçesinden iyi gelir alan danışmanlardan yoksun olduğunu göstermektedir. Onlar demek ki bakana, Kosova yollarındaki durumla bizi tanıtabilmesi için yeterince yardımcı olmamışlar. Bakanın Raporunda, yollardaki durumun sadece bir boyutu açıklandı. Bakanlık aslında, Kosova anayollarının tamir planını da içermeliydi. Bu plan görülmedi, ne acil, ne de de uzun vadeli döneme ait bir plan yok.

Yol vergileri için yurttaşların ödedikleri paralar nereye gidiyor ve nasıl kullanılıyor

Bakanlık bize, Kosova anayollarındaki çukurlardan ileri gelen zararları, bu çukurların Kosova ulaşımını ne şekilde etkilediğini, trafik kazalarında bu çukurların etkilerini açıklamalıydı. Kosova yollarındaki olumsuz durum yüzünden kaç kişinin hayatını kaybettiği? Nedenlerini? Bu yolların bütçeye, yurttaşlara ve Kosova'ya ne kadar mal olduklarını?

Yurttaşlar, yolların bakımı için vergilerini vermektedirler. Bu araçlar nereye gidiyor ve nasıl kullanılıyor? Sahip oldukları otomobilleri için ödedikleri vergi sahiplerinin paraları ile yollar tamir ediliyor mu? Bakan,

Hani i Elezit yakınlığında meydana gelen toprak kayması olayı hakkında incelikli bilgi vermeliydi. Raporda, alım-satım teklifi ile ilgili kurallara saygının gösterilip gösterilmediğine hemen hemen hiç değinmedi. Bu bakanlığın bütçesi için, yolun kapanması ve mal taşıtında meydana gelen engellerin kaç paraya mal olduğu, bunun Kosova genel bütçesine ne kadar mal olduğu açıklanmıyor?

Bu durumda Bakanlığın, herhangi bir öznel sorumluluğun var olup olmadığını kaydedip kaydetmediği ve bu sorumluluk için ne gibi önlemlerin alındığı? Ancak Merdare-Morina yol koridorundan söz edilince, şimdiye kadarki eylemlerle bu, Kosova genel bütçesini zarara uğratmıştır, aynı zamanda iktisadiye ve onun kalkınmasına da büyük zarar getirmiştir. Bakan soruyoruz: Fizibilite etüdü, çevre etüdü, geo-mekanik etüdüleri sona ermeden ve yasal esas gereği duyulmadan, projeler için satış teklifi neden yapıldı? Teklif ne kadar mal oldu? Ek çalışmaların değeri nekadardı, daha doğrusu ilk anlaşmadan işlerin sonuna kadar yüzdeler ne kadar arttı? Projenin takip edilmesi için Hükümetten yerel uzmanlar var mıydı? Neden bu proje, uzmanlardan uzak tutuluyor? Bu yol koridora ait bu proje kaç paraya mal olacaktır? Şimdiye kadarki etkinlik mantığına göre, galiba ki Bakanlık, var olan sorumluluğuna göre, sadece anayollarda değil, Kosovanın tüm diğer yolları açısından, Kosova yollarındaki ağır durumdan kurtulması için belirli bir plana sahip değildi. Aslında bu konuda Bakanlık, denetimde bulunmalı, Kosovada genel yol sistemini takip etmeli ve denetlemelidir.

Bakıma ait fonların artırılması yönünde etkinlikler

Bundan sonra Bakan Qemajl Ahmeti sözü aldı ve söz konusu Raporun yazılı olarak sunulduğunu ve KDP Parlemanter Grup başkanının ortaya attığı diğer konulara da cevap vermek istediğini söyledi.

Otomobillerini kayıt ettikleri zaman Kosova yurttaşlarının ödedikleri yol vergilerinden paralar nereye gidiyor? Rapor olarak sunmam gerektiği kouya dahil değilse de buna kısaca cevap vereceğim.

Otomobillerin kayıt işleri süresinde verilen vergiler K o s o v a ' n ı n genel bütçesine yatırılmaktadır ve yolların bakımı için özel bir fon kaynağı yoktur. Bu çeşit kaynağın neden olmadığını ben bilmiyorum, ancak bunu Siz milletvekilleri de bilmelisiniz. Bu genel bütçeye aklenmektedir, bundan sonra Kosova Genel bütçesinin planlaması yapılmaktadır, doğrusu burada her dalda dağılım da yapılmaktadır. Dolayısıyla, Ulaşım ve telekomunikasyon Bakanlığı da, bütçenin bir birimi olarak bu dallardan biridir.

Kaçanik anayolu, toprak kaymasının belirmesiyle kapanmıştır. Bu 15 Ocak 2006 tarihinde meydana geldi. 16 Ocak tarihinde güvenlik yüzünden yolun kapanmasına dair Talimatı yayımladım. 16 Ocak gününde, büyük toprak kayması meydana geldi. 20 Ocakta ise, bu kadar toprak yığınının temizlemek için yol bakımı ile görevli olan şirketi tain ettik. Bu 25 Ocak gününde oldu, o gün yol fiziki bakımdan açılmış oldu. Ancak yolun bu bölümünde, dağlardan daha büyük toprak kaymaların meydana

gelmesi tehlikesi vardı. Aynı zamanda yolun bu bölümünün de açılması konusunda karar alınmalıydı, ancak bu kolay verilecek bir karar değildi, diğer sözlerle, güvenlik alanında sorumluluk konusu güncelleşti. Durumu inceleyen ve takip eden en yüksek seviyeden başlayarak, bütün zaman içinde bu sorunla uğraşan teknik ve profesyonel çalışma gruplarına kadar bunu bildirdim. Çalışma gruplarının uyarılarına uyumlu olarak, toprak kayma durumuna bağlı olarak, belirli kararları aldım. Bu toprak kaymasının meydana gelemsine neden olan şey, bu dağda yıllarca yapılan istismların yapılmasıydı.

Ulaşım ve Telekomünikasyon Bakanlığı'nın bu işle uğraşmasının onurlu mu yoksa talihsizlik midir bilmem, çünkü, real olarak bakıldığında bu, Ulaşım Bakanlığının sorumluluğunu da aşmaktadır.

Yolun bu bölümü ne kadar mal oldu sorusu? Bütün çalışmalar 50 gün içinde tamamlanmıştır ve 367.000 euroya mal olmuştur ve özel mülke dahil olan iki araziye tazminat da buna eklenince, bu araziler, yıkıma uğradığı için artık kullanılmıyor, bu tutar 387.000 Euroya ulaşmaktadır.

Priştine-Durs (Dıraç), daha doğrusu Merdare-Priştine-Durs anayoluna ait Projeden söz edilince ise, 2004 yılında inşaatı başlayan bu yolun inşaatıyla "BPI Kancel" Alman Şirketi üstlenmiştir ve bu projeyi 7 ay

içerisinde tamamlamakla görevlendirilmişti. Benim bu göreve geldiğim anda bu Proje Mart aylarında tamamlanmış olmalıydı. Ben bildiğiniz gibi 31 Mart 2004 tarihinde bakan olarak seçildim. 7 Aralık gününde görevi üstlendim ve hala olmayan bir Proje ile karşı karşıya gelmem gerekiyordu. İmzalanan anlaşmada, bizim uzmanlarımıza göre, bu proje için araçların yüzde 80-85 tutarında ödendiği ileri sürülüyordu, Projedeki çalışmalar ise yüzde 49'dan daha azı gerçekleşmişti, ki bununla benim de meşgul olmam gerekiyordu.

Fizibilite etüdüleri ve bir projenin hazırlanması için bilgilerin olmadığı bir gerçektir. Danışman şirketi, bakanın göreve atıldığı ilk anında, bu anayolun, daha doğrusu projenin, 4 milyon 905 bin euro tutarında olduğunu belirtmişti, anlaşma ise, yanlış değilsem 2 milyon 849 bin euro olarak imzalanmıştı. Danışmalardan sonra bu Proje, sona erdi ve çok net olarak bildirildi. Bu proje aslında, yüzde 15'lik KDV ile birlikte, 3 milyon 175 bin euroya mal olmuştur. Tam tutar belgem yanımda değil ama bu tamdır sanırım. Neden net olarak açıklanmadı?! Bana göre bu proje çok net olarak açıklanmıştır, çünkü 27 Ekim 2005 tarihinde, Başkan Rugova'nın önünde, anayolun temel Projesi sona ermişti.

Anayol olarak adlandırılan 7. koridorun ve Priştine-Hani i Elezit-ve

Priştine-İpek-Deçan arasındaki yolları kapsayan ve 8. koridor ile bağlanan 6. koridorun fizibilitesi yapılmıştır. Gerçeği söylemem gerekirse, genelde çalışmalar, Dünya Bankası ve Avrupa standartlarının tercihlerine göre tamamlanmalıdır. Ekonomik değerlendirme yapılmadan, demek ki fizibilite olmadan, hiçbir yol inşaatı başlayamaz. Bizde belirli bir durum meydana geldi; Fizibilite etüdü yapılmadan proje hazırlıklarını yapmaya başladık. Ancak biz bu projeyi sonuna kadar tamamlamak istiyorsak, inşaat fizibilitesi Projesini hazırlayıp komple hale getirmek zorunda olsaydık bu durum meydana gelmezdi, biz ise bu yüzden bu duruma düştük. Anayolun inşaatının ilk safhasında, bu yol boyunca çok sayıda köprülerin, tünellerin yapılması öngörülmemişti. Şimdi ise hazırlanan projeye göre, 5 kilometrelik tünelin yanı sıra daha 51 köprü'nün inşa edilmesi öngörülmektedir. Buna, üstgeçitler de eklenince ek yolların sayısı 105'e yükseliyor, tüm bunlar tutar fiyatını da artırmış oldu.

Ulaşım Bakanlığı, demek ki Hükümet, Merdare-Priştine-Durs anayolunun, SİTO kısaltması ile tanınan Güney-Doğu Avrupa devletlerine ait Opservatorium ulaşımı çerçevesinde önceliğe sahip 20 yöresel yol arasına sokulmasını başardı. Bu aslında, Hava alanının tamirinin de öncelik olarak kapsanmasını

başardık. Bu ise donasyonlara, yardım veya yatırımlara sahip olacağımızı, daha doğrusu ilerideki 5 yıl içinde 154 milyon euro kazanacağımız demektir ve bu, sadece Bakanlık için değil, bütün Hükümet ve Meclis için de büyük bir başarıdır.

Bana göre Ulaşım ve telekomünikasyon Bakanlığı, yeterli sayılabilecek etkinliklerde bulunan bakanlıklardan biridir. Bu, yöresel-anayollardaki durumdan da gözlenebilir. Bu etkinlikler yüzünden, çok sayıda yöresel girişimlerden mahrum kaldık. İstikrarlık Anlaşmasından da söz edilince, Kosova ve Bakanlık enstitüleri ve ayrıca REBİS programlarına dahil edilen enfastrüktürün ikinci yuvarlak masa oturumunda bunlara işaret edildi.

Bana göre, teklif satışlarının alınması veya kazanılması konusu da genel bir hastalığa dönüşmüştür. Bu, Ulaşım ve telekomünikasyon Bakanlığı'na hala yansımaktadır. 6 veya 7 yıldan sonra, önceliğe sahip olması gereken başarılı olarak çalışan, çalışmalarını kaliteli olarak tamamlayan şirketler hakkında bilgileri içeren kayıtların olması için zaman çatmıştır. Bu başarılı şirketler yerine, kaliteli olmayan ve sadece 2-3 ay çalışabilen kış sezonunda çalışacak durumda olmayan şirketlerin veya üreticilerin etkinleştirilmemesi gerekir. Asfalt kalitesini inceleyen labaratuara sahip olmadığından, daha doğrusu kaliteyi garanti eden bu zararlı yamatma olayları, kısa zamanda yine eski hallerine dönüşüyorlar.

Alush Gashi- Kosova Demokratik Birliği Meclis Gurubu yazılı olarak yazılı yanıtı tamamıyla desteklemekte ve aynı zamanda sözlü yanıtı tam yanıt olarak kabul etmekteyiz. Meclis Gurubu olarak bizler, Kosova'daki yolların altyapısı ile Kosova Uluslararası yollarının bakımı, inşaatı ve gelişmesi doğrultusundaki fonların artması için seferber olmaktadır. Bakanlık ile Hükümetten, Kosova'nın Akdenizin bir kısmıyla ve Selanik körfezi ile yörenin diğer körfezlerine doğru götüren diğer yollarla bağlanmasının

gerekli olduğunu doğrulaması amacıyla ek olarak seferber olmasını arz etmekteyiz. Diğer yandan Bakanlıktan, fonların artırılması gereksiniminin takdim edilmesi yönünde ek çabaların harcanmasını istemekteyiz, ki bunların araçları, bu fona aktarılmayan Kosova yolları için yapılan vergi ile ödemeler sayesinde kurulmaktadır. Böylece, Bakanı selamlayarak, küçük bir ülke olarak Kosovanın yol altyapısının inşa edilmesine ve Priştinedeki Kosova Uluslararası Havaalanının gelişmesi için yatırımların sağlanmasına daha fazla önemin verilmesinin gerekli olduğuyla ilgili tutumumuzu dile getirmekteyiz.

Fatmire Mulhaxha-Kolçaku-Bazı sorunların acilen çözülmesi gereklidir, bir boşluğun doldurulması en azından bazılarının hayatını geçici olarak kurtaracak, tek sözle biz milletvekillerin Priştineye daha güvenilir bir şekilde varmamızı sağlamış olacaktır. Kentlerde diğer sorunlarda mevcuttur, ama biz bunları belediyelere bırakacağız.

Naim Maloku-AAK Meclis Gurubu adına, bu gün milletvekilleri önünde açıklamada bulunan Sayın Bakanın konuşmasını desteklerken, Yollara ait Yasada, araçların kayıt edilmesi sırasında Kosova yurttaşlarından alınan vergilerden özel fonun ayrılmasına izin vermediğimizle ilgili Kosova Parlamentosunun kararını bir kez daha görüşülmesinin gerekli olduğunu belirtmek istiyorum. Bizler bu Yasayı, bu verginin Kosovanın Konsolidasyon Bütçesine aktarılması için hazırlamışız, demek oluyor ki Meclis olarak bizler, Bakanlığın bu vergiden faydalanmamasını kararlaştırırken, normal olarak Kosova yurttaşları ile tüm araba sahiplerinde ikircimlik yaratılmıştır, ki onlar bu araçların nerde bulunduğunu sürekli sorup durmaktadır. Bundan ötürü ben, Yollara ait Yasanın bir kez daha görüşülmesinin ya da tamamlanmasının özürülü olup olmadığı sürecini başlatmamız ve aynı zamanda bu Yasanın değişmesiyle, Meclis tarafından, sözkonusu vergiyi toplayacak ve tabi ki yolların onarılmasını

planlaştıracak bir acentanın kurulmasıyla ilgili kararın alınması için çağrıda bulunup, bu verginin sadece yolların bakımına adanmasının gerekli olduğunu belirtmek istiyorum.

Zef Morina-Yollar Müdüriyeti uzmanları tarafından hazırlanan fizibilite esasına dayanarak, Priştine-Durs yolu otoban olarak yapılabilir, çünkü 24 saat süresince bu yolda şu anda 13.5 binden çok taşıt ulaşım yapmaktadır, bundan ötürü de bu yolun otoban olarak inşa edilmesi çok doğaldır. Geçenlerde projenin inşa edilmesiyle ilgili ihaleyi yayınlayıp, uluslararası özelliğini taşıyan bu ihaleye toplan 4 şirket katılmıştır. En pahalı şirket bu projenin gerçekleşmesi için 4 milyon isteyen şirketti, en ucuzu ise KDV-siz bizlerden yaklaşık 2.5 milyon isteyen şirketti. Okumuş olduğum bu Rapordan sonra beni en çok, anlaşmanın değişmesi nedeni, bununla birlikte bu anlaşmanın yüzde 35 oranında artırılmasının nedeni ve sanat eserleri için projelerin hazırlanıp hazırlanmaması ilgilendirmektedir.

Berat Luzha-Diğer alternatif yolun, daha doğrusu Elez Hanı Kaçanık kanyonundaki Çaf Şçipeyle bağlayan 10 km uzunluğundaki yolun şimdiye kadar onarılmamasıyla ilgili sorunun Bakan tarafından yanıtlanmasını istedi.

Bajrush Xhemajli-İhaleler genelde, mevcut oldukları bilinmeyen Kosova dışındaki şirketlere ya da duyuruya katılmadan önce ve sonra Kosovada hiçbir projeyi gerçekleştirilmeyen şirketlere verilmektedir. Kosovada mevcut olmayan bu şirketler, en önemli ihaleleri alarak, çalışmalarını anlaşmayı imzalayan yerli şirketler yerine getirmektedir, bu durumda çalışmaların ne kadar başarılı olabileceği de bellidir. Örneğin, Kosovaya bir kürek bile getirmeyen İtalyanın İDG Şirketi 3 milyon euroluk en önemli ihalelerden birini kazanmıştır.

Ramadan Kelmendi-Mitroviça-Zveçan-Leposaviç yolu Arnavutlara kapalıdır ve o yoldan nadiren geçilebilir. Şala yöresinin batı

bölümü kapalıdır. Bu yöreyi Madyer, Dedi, Bistriça ve Tseray köyleriyle bağlayacak bir köy yolunun inşa edilmesi yönünde çaba sarfedilmiştir. Bu yönde çalışmaların sürdürülmesi oldukça faydalıdır, çünkü bu şekilde orada yaşayan halkın varolan olanaklara göre Mitroviça kentiyle bağlantı kurması sağlanmış olacaktır. İsa Boletini ailesinden izin alınmadan ve onların imzası olmadan Ortodoks Kilisesinden İsa Boletini Kulesine doğru götüren yol da kapatılmıştır. Ve bu Kule çalışır durumda değildir. En yüksek organ olarak bizlerin ve bu doğrultuda katkısı geçebilecek olan herkesin birşeyler yapması faydalıdır, çünkü Halk kahramanı İsa Boletini ile onun savaşçılarının gömütleri 15 aydan bu yana açıktır, bütün proje tamamlanmış ise de, bu proje iki kilometrelik yol yüzünden uykuya dalmış durumda bulunmaktadır.

Gjergj Dedaj-Bu günden itibaren ve ileride de mevcut zararlar yüzünden Kosovanın birçok yollarından sadece traktörlerle ya da yaya olarak geçilebilir. Düşünceme göre, bu sorunun sözkonusu Bakanlık ve Bakan tarafından çözümlenmesi gereklidir.

Xhavit Haliti- Bu güne kadar Kosova Meclisi'nde yollarla ilgili üç yasa onaylanmıştır. Örneğin, 2003-ün kasım ayında onaylanan Yollara ait Yasa, 2004 yılında onaylanan Yol Ulaşımına ait Yasa ve 2004 yılında onaylanan Tehlikeli malların Taşınmasına ait Yasa. Demek oluyor ki, yeni Hükümetin seçilmesinden bu yana diğer yasa onaylanmamış ve aynı zamanda hiçbir diğer Yasa Meclis sürecinde bulunmamıştır. Fırsattan yararlanarak size şu soruyu yöneltmek istiyorum: Yollardaki Güvenliğe ait Yasanın hazırlanması hangi safhada bulunmakta ve bu Yasa, Yollardaki Güvenliğe AİT Avrupa Birliğinin haritasıyla uyumlu mudur?

Yaz aylarında yolların sürekli bakımı için 14 milyon euro gereklidir

Bakan Qemajl Ahmeti-Ek soruyu

yanıtlarken, ulaşım birimindeki sermaye projelerine adanmış "Vala 900'den" alınan vergiye değindi. Bu verginin değeri 6.9. milyon eurodur ve bunun esasınca 9 proje öngörülmüştür, bunlardan 8-i ihaleye katılmıştır.

Bakanlığın planlarında Vıçitırın-SkenderaJ yolu da yer almaktaydı, fakat sözkonusu proje ihalede yayınlanmadığından ötürü bu yol için araçlar ayrılmamıştır. Fonların artırılmasından söz ederken Bakan Ahmeti, Bakanlıkta yapılan incelemelere dayanarak, yaz aylarında anayolları ile yöresel yolların sürekli bakımı için AER ile Dünya Bankasına 14 milyon euronun gerekli olduğunu belirtti. Ulaşım Bakanlığında şu anda ve geçen yıl yolların bakımı için 5 milyon euro mevcuttur, bu tutardan 4,5 milyon yaz aylarındaki bakım için, 500 bin euro ise kış ayları süresince yapılan yolların bakımına ayrılmıştır. Acaba sadece 5 milyon euroyla 2000 km uzunluğundaki yolların istenilen seviyede bakılması mümkün müdür? Fakat, anayolları ile yöresel yolların onarılması için ilerideki 10 yıl için yılda 48 milyon euronun sağlanması gereklidir. Böylece, bu incelemeyi gözönünde bulundurarak, Ulaşım Bakanlığı ve ben birkaç sefer, ileride vergilerle tamamlanmış olacak yollara ait fonu kurmayı önerdik. Bu vergilerden bir tanesi, yollara ait vergidir. Sözkonusu öneri Hükümette prensipte desteklenmiştir, fakat fonların kurulmasını, Finansilerin Aleni Yönetilmesine ait Yasa engellemektedir, bundan ötürü de bizler bu Yasada bazı değişmelerin yapılmasıyla ilgili Hükümete girişimde bulduk. Tabi ki bu işler kolay olmadı, çünkü bu girişimi Fiskal Konseyi başlatmalıdır. Bunların hepsini gözönünde bulundurarak, yollara ait vergiler ve diğer vergilerden toplanacak olan araçlardanyolların inşa edilmesiyle ilgili özel fonun kurulmasını ısrar etmekteyim.

Jeger-Stançiç-Kumanova projesiyle ilgili Milletvekili Hatice Hocanın tartışmasına değinerek Bakan

Ahmeti, bütçenin onaylanması sırasında bu projenin Hükümet tarafından desteklendiğini ortaya attı. Şu anada sözkonusu proje ihale safhasındadır ve bu ihalenin içinde bulunduğumuz yıl içerisinde yayınlanacağı kanısındayım.

Projeye göre 7. koridorun lignit havuzundan geçip geçmeyeceğiyle ilgili soruyu Bakan Ahmeti, bu konu hakkında ilgili Bakanlıkla, daha doğrusu Alan Planlaması Bakanlığı ve Maden ocakları ile Madenler Bakanlığıyla işbirliği yaptığını doğrulayarak yanıtladı. Şimdilik bu proje lignit havuzunun yüzde 50-sinden değil, yüzde 2 uzunluğundaki havuzdan geçiyor, diğer sözlerle havuzdan uzaklaştırılmış durumundadır. Taşıtların sayısı yaklaşık 280,000-340,000 civarındadır. Eğer 300,000 kadar taşıtı 40 euro ile çarparsak, o zaman bu vergiden yaklaşık 12 ya da 13 milyon euronun toplanabileceği tahmin edilmektedir. Jakup Krasniqi- Kosova'nın bütün yollarındaki genel durum kötüdür ve sanırım konuyla ilgili bu gün burada yeterince konuşuldu. Düşünceme göre, Kosova yollarındaki durumun düzelmesi amacıyla, bütünlüklü bir göstergenin, daha doğrusu ayrıntılı kısavadel ve ortavadel bir planın, diğer sözlerle acil planın hazırlanması gereklidir, çünkü bu durumda hem Kosova Konsolidasyon Bütçesinin gücü, hem de yurttaşların gücü zedelenmektedir.

Konuşmasının devamında Krasniçi, Kosova Konsolidasyon Bütçesi'nden 6.9. milyon euronun hangi gereksinimler için harcandığının keşfedilmesi amacıyla, anket komisyonunun kurulması isteminde bulundu.

Bakan Qemajl Ahmeti-Konuyla ilgili açıklama yaptığım sırada 6.9. milyon euronun kaybolduğunu değil, Bakanlığımıza hiç gelmediğini ve bu araçların 2005 yılına ait bütçede kaldığını belirtmek istemiştik, fakat bunun kayıplarla ilgili hiçbir ilgisi yok, bu tutar Ulaşım Bakanlığının bütçesine gelmemiştir, eğer yanlış anlaşılıysam, o zaman hepimizden özür diliyorum.

Gençlerden oluşan 70 kadar Arnavut, Sırp, Türk ve Rom politik öznelerine diplomalar dağıtıldı

Demokrasi, devamlı derinleşmesi ile zenginleşmesi gereken süreçtir, bundan ötürü de Kosova'nın yeni demokrasi enstitülerine yeni güçler, yeni nesiller gereklidir

Kosova Meclisi'nde bugün, yaklaşık 70 kadar Arnavut, Sırp, Türk ve Rom politik öznelerine diplomaların dağıtılması dolayısıyla tören düzenlendi. Bu diplomaları, Kosova'daki Ulusal Demokrasi Enstitüsü /ND?/ tarafından örgütlenen Poltik talim Akademisi dağıttı. Sözkonusu törene, Kosova Meclisi Başkanı Kolë Berisha, Kosova'daki USA?D Misyonu Müdürü Ken Yamashita, Kosova Meclisi milletvekilleri, Priştine Belediye Meclisi Başkanı ?smet Beçiri ve Kosova enstitülerinin diğer temsilcileri katıldı.

Bu törenin açılış konuşmasında bulunan Ulusal Demokrasi Enstitüsü Müdürü Chad Regers, Kosova'daki partilerin, politik alanında talimlerin yapılmasının ve partiye genç nesillerin katılmasının gerekli olduğu sonucuna vardıklarını belirterek, diplomalara sahip olan bu yetmiş gencin, demokrasi toplumun kurulması yönünde çaba sarfedecekleri yüzünden, onların partileri ile Kosova'yı onurlandıracağını vurguladı.

Törende hazır bulunanları selamlayan Kosova Meclis Başkanı Berisha, diplomaların dağıtılması dolayısıyla bu gün gerçekten kendilerini iyi hissettiklerini belirterek, alınan diplomaların, Kosova Meclisi ile belediye meclislerinin çalışma şekli ve seçilen resmi yetkililerin yurttaşlarla görüşmelerinin örgütlenmesi şekli hakkında dört aylık kurstan sonra elde etmiş oldukları teori ile pratik bilgilerini doğruladığını vurguladı. Konuşmasının devamında Başkan Berisha şunları dile getirmeye çalıştı:

"Bu kurs USA?D ile ND? tarafından örgütlenmiştir ve ben, Kosova'daki sayısız sermaye projelerine kıyasla, bu sermaye projesini en samimi bir şekilde kutluyor, bununla birlikte teşekkürlerimi sunuyorum.

Kosova'da mevcut olan bu iki tanınmış yabancı enstitü, çalışmalarının büyük bir bölümünü herşeyden önce uzmansal yardımda bulunanlara karşı yönlendirmiştir. Onların yardımı sayesinde, demokrasi enstitülerin kurulmasında bizler daha hızlı bir şekilde ilerlemekteyiz.

Şimdiye kadar elde ettiklerimiz az değildir. Fakat, demokrasi, devamlı olarak derinleşmesi ve zenginleşmesi

gereken süreçtir. Bundan ötürü de, Kosova'nın yeni demokrasi enstitülerine, yeni güçle yeni nesiller gereklidir. Benim nesilim ve benden önceki nesiller, var gücüyle çalışıp, Kosova için gerekenleri yapmıştır. Fakat, eğer Kosova'nın yarını ve geleceği için bizden sonra gelen nesiller için yeni yolları açmazsak, şimdiye kadar yapılanlar az sayılabilir ya da hiçe benzeyebilir.

Yapmış olduğumuz işlerle ve elde etmiş olduğumuz sonuçlarla, nesiller arasında saygın kişiler olacağımızı ve her zaman hatırlanacağımızı biliyoruz, ama özellikle bizi değiştirecek ne gibi nesiller yetiştireceğimizle de aynı ölçüde hatırlanmış olacağız.

Bu gün aramızda bulunmanız, bizim geleceği düşündüğümüzü ve aynı zamanda hepimiz için iyi bir gelecek kuraçığımızı kanıtlamaktadır. Bu doğrultuda, yarın sizin, genç nesillerin Kosova'nın politik ile enstitü öznelerinin çoğunun yöneticileri olacağınızdan gurur duyduğumu belirtmek istiyorum.

Sizin bu sistemin koltuklarına geçmeniz, yeni canlılık ile yeni görgüler getirmiş olacaktır ve sizin sayenizde partilerinizin içindeki dinamik artacak ve bununla birlikte Kosova ile onun yurttaşlarının çıkarından taleplerin zenginleşmesi amacıyla politik özneleri arasındaki yarışmalar geliştirilmiş olacaktır.

Bu durumda, yurttaşlar için daha faydalı çözümü sunan her proje talebi teşkil etmektedir. Ve, tabi ki, iyice düşündükten ve en faydalı projeyi bulduktan sonra, sürekli yardım ile sorumluluk için yurttaşların oyunu ile güvenini kazanmış olacaksınız. Bu günlerde siz bunların çoğunu öğrenmiş oldunuz ve çok yakın

bir gelecekte öğrendiklerinizi pratikte uygulamaya geçeceksiniz.

Bu öğütten daha önemli olanları da öğrendiğimize eminim: kuşkusuz ki öğrenmenin önemi ile sırrını anlamış olduk. Bu kursa gitmezden önce bilmedikleriniz şeyleri düşünün. Bu gün bilgi açısından ne kadar daha zengin olduğunuzu ve ne kadar kendinize güvendiğinizi, aynı zamanda eğer ileride de bir şeyler öğrenmeye devam ederseniz, gelecekte kendinizi ne kadar daha iyi hissedeceğinizi düşünün.

Konuşmamı tamamlamazdan önce, bu gün almış olacağınız diplomalar için hepimizi bir kez daha en iyi dileklerle kutlamak istiyorum. Dört aylık başarılı çalışmalarınız için sizleri tebrik ediyorum ve gerçekten elde etmiş olduğunuz bilgiler için diploma şeklindeki şahadetnemelerin bu gün Kosova Meclisinde dağıtılmasından son derece gururluyum, çünkü bir gün sizler de bu Meclise girip, ardından bu kursta öğrenmiş olduğunuz görgü ile bilgilerinizi getirmiş olacaksınız.

Bu gün buradan, daha doğrusu Meclisten hepimize şu çağrıda bulunmak istiyorum: daha bugünden, yani şu andan seçilen milletvekilleri ve halkın temsilcileri olarak Kosova Meclisine geleceğiniz amı düşünün. 2007 yılında yapılacak olan seçimlere katılıp, halk tarafından oy kazanacağımızı ve aynı zamanda topluluğunuza, Kosovaya ne gibi yardımda bulunabileceğinizi ve ne gibi olumlu değişimler yapabileceğinizi düşünün. Meclisin ve Kosova enstitülerinin size, yeni fikirlere ve görgülere ihtiyacı vardır. Gençliğimde bana verilen öğütleri size iletmemi müsaade edin: bu yolu,, Kosova ile onun halkına karşı olan iyi niyetiniz ve sevginizle takip edin, eminim ki aranızdan hepimiz bunu yapabilirsiniz. Siyasette ahlakın olmadığını ya da olmasının gereksiz olduğunu söyleyenlere inanmayın.

Hayatta, herşeyden çok ahlak olmalıdır, siyaset ise hayatın bir parçasıdır."

Sertifikalara sahip olan genç nesilleri tebrik eden Kosovadaki USA?D Misyonu Müdürü Ken Yamashita, değişik partilerden genç nesillerin bir arada olmasından mutluluk duyduğunu belirtip, bunun, politik partilerin geleceği düşündüğünün en iyi göstergesi olduğunu vurguladı.

Ulusal Demokrasi Enstitüsü tarafından düzenlenen törenden bir görüntü